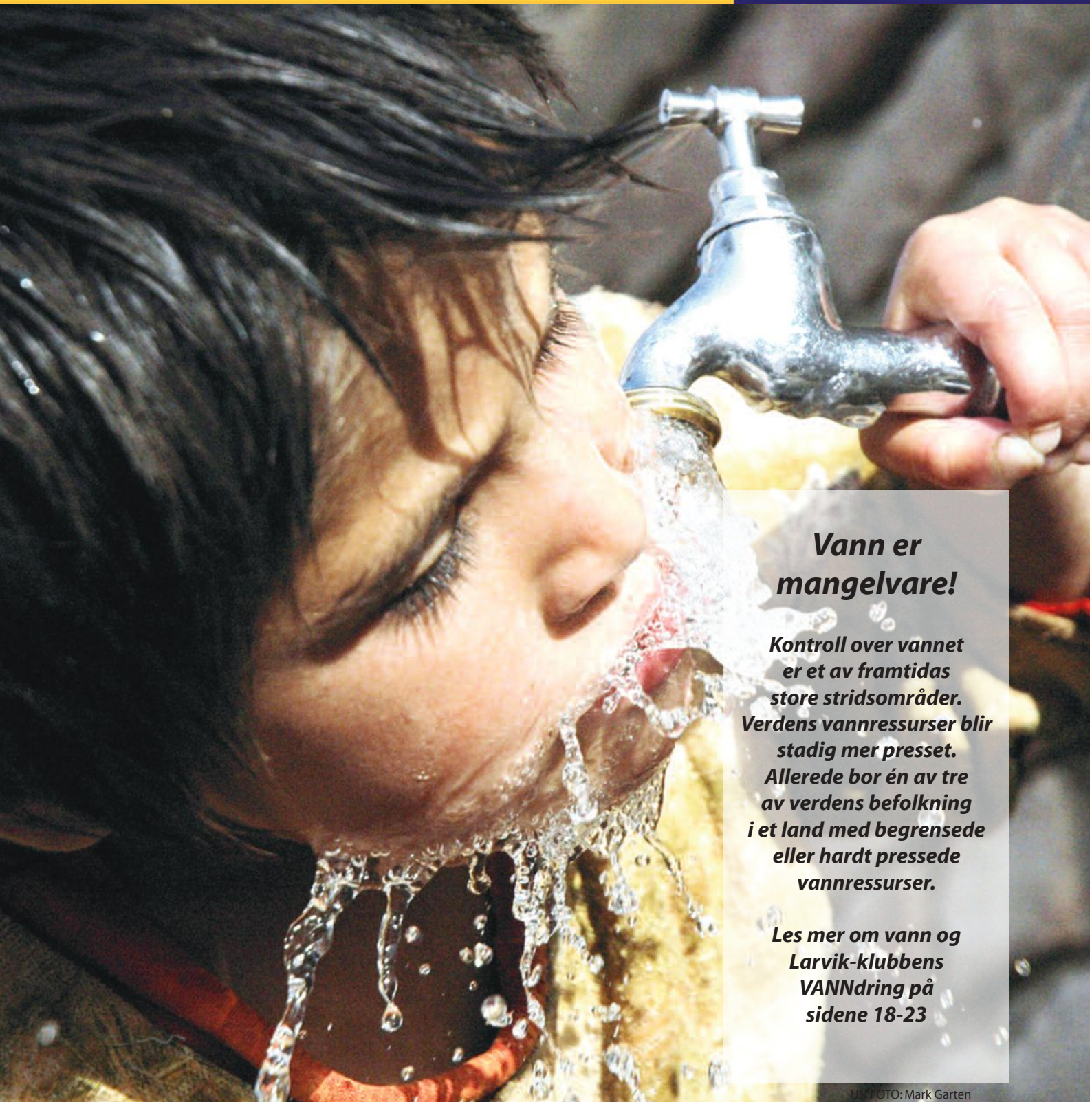

SORORD

Organ for
Larvik
Soroptimistklubb
nr. 43 • årgang 23
JUNI 2017

Vann er mangelvare!

Kontroll over vannet er et av framtidens store stridsområder. Verdens vannressurser blir stadig mer presset. Allerede bor én av tre av verdens befolkning i et land med begrensede eller hardt pressede vannressurser.

Les mer om vann og Larvik-klubbens VANNdring på sidene 18-23

UNFOTO: Mark Garten

ELENA SAVU
6

8. MARS
12

GJESTESKRIBENT
28

FNS CSW 2017
49

RED AKSJONEN

LILL
BJØRVIK

MARGARET
STØLE KARLSEN

SØLVI
SNEDAL TUFTTE

TORUNN
H. HAARBERG

Larvik
Soroptimistklubb
President
Sissel Hobæk
Sekretær
Ina-Maria Snedal Tufte
Kasserer
Britt Ohrem Brastein
Klubbens adresse:
Kongegata 34
3256 Larvik

PRESIDENTEN

Kjære alle i klubben!

Vi har hatt et flott soroptimistsemester nok en gang. Juni med blonde netter er her, og sommerferien står for døren. Jeg synes klubbarbeidet vårt går veldig bra. Møtene er innholdsrike og givende, og tonen i klubben svært hyggelig. Skal man få noe gjort, er trivsel nødvendig. Pølsevaktene følges godt opp av dere alle, og de er blitt vår hovedinntektskilde - og en god en!

Det er ikke lett å få «tak» på soroptimismen, sier mange. Og slik er det vel i mange internasjonale organisasjoner. Men det holder langt på vei å vite at gjennom vårt medlemskap bidrar vi til det globale arbeid som SI står for. Les innlegget fra islandske Hafðís Karlsdóttir om det store FN-møtet som 80 soroptimister deltok på. Da gjør det godt å tenke på at uten medlemmene i 120 land hadde vi ikke kunnet ta del i den påvirkning som slike arrangement har på styresmakter. Dette har dere hørt meg si mange ganger, men det kan ikke sies for ofte.

Vi kan også være stolte over at vår klubb bidrar mye til utdanningsfondet, til Moldova, arbeidet mot trafficking og utdanning av jenter i Rwanda.

Jeg har ikke lenge igjen av min presidentperiode, så dette er siste gangen jeg skriver dette lille presidentinnlegget i Sorord. Jeg takker dere alle for godt arbeid og ønsker dere en riktig god sommer.

God sommer til dere alle!

Sissel.

INNHOOLD

Julemøtet	3	Gjesteskribenten	28
Hva det betyr å være soroptimist	6	Klubbstafetten	32
8. mars-Bølgen	12	Pølser i brød	37
Minneord	16	Sanitets kafé	41
VANNdring	20	FNs møte om kvinnens stilling	51

www.soroptimistnorway.no
larvik.soroptimistnorway.no

Bak fra venstre: Margaret Støle Karlsen, Hilde Eskedal, Jorunn Sjønnessen, Kari Linnestad, Sølvi Snedal Tufte, Ina-Maria Snedal Tufte, Tove Akre, Torunn Hammer Haarberg, Gro Stalsberg, Anne-Brit Hellerud, Sissel Hobæk, Britt Ohrem Brastein og Inger Solum Styrvold.
Foran fra venstre: Marit Kobro, Jane Sandli, Pippi Müller, Maria Brekke-Jakobsen, Torild Gusland, Trine-Lise Fevik, Marion Andersen og Lill Bjørvik.

JULEMØTE HOS HEYERDAHL

STEMNINGSRAPPORT

Det er desemberkaldt i lufta. Fakler lyser opp inngangen til det lille hvitmaltet huset nesten øverst i den bratte

bakken. Huset skuer ut mot havet og kanskje var det nettopp det som fikk Thor Heyerdahl, som vokste opp her, til å ønske seg ut i verden. Bare en liten digresjon idet pyntede kvinner trer inn i

det koselige huset. Det er levende lys i de to små stuene og i den ene venter et festkledd bord på kvinnene. Det er samling i salongen først, med gamle møbler som bærer preg av en annen

Fra venstre: Lill Bjørvik, Kari Linnestad, Tove Akre, Pippi Müller, Torild Gusland og Anne-Brit Hellerud

tid. Flere nyter allerede et glass vin mens en veltalende historieoppdatert Tor Buaas gir kvinnene et omfattende innblikk i Thor Heyerdahls oppvekst. Det kom klart frem av historien at Thor tidlig sjarmerte kvinner i senk og han skiftet de visstnok ut overraskende lett. Kvinnene kikker på hverandre fra siden, men ingen sier hva de tenker. Han var jo kjekk da og levde sikkert et interessant liv ble det mumlet i etterkant.

Det er tid for middag. Jula nærmer seg og det er naturlig med den tradisjonelle juletallerken. Den smaker som den skal og i dag er det vin og øl til maten. Det funkler i glassene og stemningen er fin.

Det tradisjonelle blir ikke fulgt i dag, og presidenten avbryter under middagen og ber undertegnede si litt om « Bruden», hennes nylig utgitte roman. Hun forteller litt om tabuemnene i boken og om hovedpersonen, ei kvinne vi møter i to tider i livet og at hun ønsk-

er at kvinner skal stå oppreiste i sine liv. Responsen er spontan, mange vil kjøpe boka og heldigvis venter et antall eksemplarer ute i gangen i håp om å bli solgt. Det blir signering samtidig som praten går livlig rundt langbordet. Kaffekoppene kommer på bordet, ingen følte for å flytte seg ut i salongen.

Humøret er på topp, latteren sitter løst i det lille huset med sjel. Det er tid for Quiz, en slags spørrelek som har blitt en populær selskapslek. Spørsmålene er ikke så lette og konkurranseinstikket kommer til uttrykk i de inndelte gruppene. Ble det kanskje twistpose til den gruppen som vant? I alle fall mye klapping.

En fin kveld er snart over, vinen og samholdet viser søsterskapet fra sin beste side. Kvinner som kjemper for andre kvinner, kvinner som viser respekt for hverandre og som erause med klemmene. Det blir ønsket god jul og

alle ser fram til å møtes på nyåret.

Lysene blåses ut og kåpene kommer på i den trange gangen. Faklene er slukket, men det er fortsatt en kjølig kveldsluft som slår mot dem. Kanskje det er flere enn undertegnede som kaster et blikk ut mot havet der lysene fra havna gir et skimt av at himmel og hav møter hverandre i horisonten.

Torild Gusland

Jorunn Sjønnessen, Sissel Hobæk, Ina-Maria Snedal Tufte, Marit Kobro, Inger Solum Styrvold, Maria Brekke-Jakobsen (begge delvis skjulte) Hilde Eskedal og Britt Ohrem Brastein

Trine-Lise Fevik, Marit Kobro, Inger Solum Styrvold og Maria Brekke-Jakobsen

Fra venstre: Maria Brekke-Jakobsen, Marit Kobro, Marion Andersen, Torild Gusland og Torunn Hammer Haarberg

ALINA RADU UNIONENS FREDSPRISKANDIDAT!

Etter forslag fra Larvik-klubben sendte SI NORGE inn Alina Radu som kandidat til soroptimistenes fredspris! Det var svært gledelig og det blir spennende å se om "vår" kandidat virkelig får prisen. Den deles ut på sommeren en gang.

Alina Radu er en prisbelønnet undersøkende journalist og leder av det uavhengige granskingsavisen Ziarul de

Garda. Gjennom sin forskning og rapportering, har hun vært instrumental i å bringe frem i lyset menneskehandel og organhandel, som er et stort problem i Republikken Moldova. Hun har også bistått ofre for menneskehandel, og legger stor vekt på rettighetene til kvinner og barn i sine rapporter. Hun har samlet dokumentasjon på menneskehandel for Europarådet.

LES MER I SORORD NR. 42.

SCHOLARSHIP COMMITTEE MEMBER ELENA SAVU
SI BUCHAREST, ROMANIA

OVERSATT AV SISSEL HOBÆK

Hva det betyr å være soroptimist

Det kan se ut som et bestillingsverk dette her, men det er faktisk ikke det. Torunn, Hilde og jeg traff Elena Savu for første (og eneste) gang i forbindelse med chartringen av Stefan Voda. Elena kommer fra SI Bucharest, Romania. Hun sitter i Scholarship committee, men jeg mener at hun har hatt andre verv også. Det var en fornøyelse å treffe Elena. Det er litt forsøring i praksis å treffe soroptimister med en annen bakgrunn enn det vi selv har. Jeg tror vel også at Elena kanskje kan være en støttespiller i Norgesunionens påbegynte arbeid med å endre kontingentbeløp for land som ikke har det samme velstandsnivået som det vi har.

I 1990-årene, straks etter kommunistens fall, var det å være medlem av en frivillig veldedighetsorganisasjon det samme som å stille seg utenfor. Folk var mistenksomme og lurte på om ikke soroptimistene egentlig var en frimurerliknende organisasjon. Jeg innrømmer at også jeg hadde mine tvil, men tiden har vist hvor feil jeg og andre tok.

Etter et ganske langt soroptimistliv på 22 år og med arbeid på klubb-, unions- og føderasjonsnivå har jeg fått god anledning til å se soroptimister i aksjon. En slik sjanse var i mai 2015 da jeg møtte de norske soroptimistsøstre som hadde kommet til chartringen av Stefan Voda i Moldova. Jeg var SIEs

(Soroptimist International of Europe) representant med oppgaven å presentere charteret. Da jeg møtte den norske gruppen i Chisinau, ble jeg overveldet av deres glede og entusiasme over den nye klubben. Lill Bjørvik fra Larvik var gudmor for den nye klubben.

Alle gjorde sitt beste for å gjøre charterfesten til en suksess og en morsom kveld. Og det jeg aldri vil glemme, er den varme og det vennskap som fulgte alle samtaler mellom de norske og moldovske søstre. Jeg husker også den glede og vennlighet som kom til uttrykk i alt som ble sagt. Et annet godt minne er de norske soroptimistenes vilje til å dele kunnskap og erfaring med sine nye søstre. For en vakker start på veien til å bli medlem av en internasjonal organisasjon!

Da kvelden var over, dro jeg tilbake til min daglige rutine, og trodde at charterfesten deretter ville være et hyggelig minne. Men det ble ikke slik, for Lill har aldri stoppet å være klubbens gudmor. På vegne av sin klubb har Lill hele tiden stått i kontakt med og vært mentor for soroptimistene i Stefan Voda. Utrolig nok ble språkbarrierer revet ned, reserverte holdninger endret seg, støtte ble gitt fortløpende. Og den moldovske klubben har fungert til tross for alle økonomiske og sosiale vansker.

Jeg synes Lill og norske soroptimister fortjener en hjertelig hyllest for alt de har gjort. Og samtidig tror jeg at de synes det er helt naturlig og selvfølgelig å være hengivne venner. Dette er å være en sann soroptimist for meg. Når alt kommer til alt, bidrar vårt hjelpearbeid - smått og stort - til å utgjøre en forskjell og gi håp til andre.

Elena Savu overleverer charteret til presidenten i SI Stefan Voda

UTDANNING ER NØKKELEN TIL FREMGANG STUDENTER I RWANDA

**I Rwanda minnes de nå folke-
mordet - det er nå 23 år siden
angrepene startet, 6. april 1994.
I løpet av 3 mnd. ble det drept
800.000- 1.000.000 mennesker.**

Vi er så heldige å ha Gisenyiklubben i Rwanda som vår vennskapsklubb. I løpet av årene har mange unge jenter der mottatt støtte til utdanning/kurs fra Norske soroptimistenes utdanningsfond.

Vi i Larvik-klubben ønsket å gjøre noe mer for disse jentene som ligger vårt hjerte nær. Etter vårt klubbmedlem, Kirsti Renauds bortgang, fikk vi en gave som ble øremerket Rwanda og utdanning til jenter. Vi gikk da igang med å finne en student som skulle få hjelp til høyere utdanning og som trengte økonomisk støtte. Med god hjelp av Marianne Mukankaka, i Kigali-klubben i Rwanda, fant vi vår første student: Yzalline Uwitonse. Hun ble et hyggelig bekjentskap, og vi hadde og har et godt samarbeid med henne. I dag er hun byggingeniør med flotte karakterer. Hun takker oss masse og har gjort oss stolte. Vi holder fortsatt kontakt med henne.

Neste student ble Nancy Rwagasore. Hun er nå ferdig med sine IT-studier. Vi har dessverre fått litt færre

tilbakemeldinger fra henne. Men av sosiale årsaker er det slik, har vi fått vite av Marianne. Vi prøver å holde kontakt.

Ett av våre eldste klubbmedlemmer, Liv Høibø, gikk bort i fjor. Hun har også gitt oss en gave som skal brukes til utdanning; i tillegg har hennes tre sønner gitt oss en stor pengegave.

Vi er derfor i den lykkelige situasjon at vi kan hjelpe enda flere jenter med utdanning.

Florence Nyirandabaruta. Hun kommer fra en familie med dårlig økonomi og fire barn, hvor hun er den eldste. Hun er nå inne i sitt 2. år med studier av økonomi og ledelse ved universitetet i Kibungu. Vi får korte og koselige meldinger fra henne.

Vår kontakt i Rwanda, Marianne, er nå igang med å lete etter nok en student til oss. Vi venter i spenning, og gleder oss.

For Rwandagrappa,
*Anne-Brit
Hellerud*

Kirsti A. Renaud og Liv Høibø.
Deres minnegaver, sammen med støtte fra klubben, har gitt utdanning til jenter i Rwanda.

Yzalline Uwitonse, Nancy Rwagasore og Florence Nyirandabaruta har fått støtte til høyere utdanning.

LUN OG TRIVELIG
café og møteplass

Becks
Cafe

Åpent alle dager

RESTAURANT
med stor og allsidig
ala carte meny

Becks
Brasserie & Bar

Åpent alle dager

BAREN
for samtaler og godt
drikke - før eller etter
restaurantbesøket

BECKS BAR

Åpent alle dager

48 05 11 11

AVISINLEGG

Lørdag 26. november 2016

ØSTLANDSPOSTEN

Kampen mot vold er oransje

Kommentar

SISSEL HOBÆK
President, Larvik
Soroptimistklubb

I GÅR. 25. november, var FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner, og den har vært markert siden 1999. Mange av FNs merkedaer får farge for å tydeliggjøre dem. Denne dagen er oransje. Dagen har fått ganske liten oppmerksomhet i alle disse årene, men det betyr ikke at vold mot kvinner minker eller at kampen mot den avtar. Vold mot kvinner er et av historiens mest fortiede problemer. Soroptimister (soror=søster, optima=den beste) verden over deltar i denne kampen.

GLOBALT VIL 35 % av alle kvinner oppleve vold i løpet av livet. Over 600 millioner kvinner lever i land der vold i hjemmet ikke er forbudt. Mellom 500 000 og 2 millioner kvinner blir ofre for menneskehandel hvert år. Og tallene har ikke gått ned siden jeg skrev avisinnlegg i fjor!

FNs GENERALSEKRETÆR Ban Ki-Moon har sagt at hele samfunnet må engasjeres i arbeidet mot vold mot kvinner, spesielt unge mennesker. Mange unge menn vokser i dag opp med utdaterte, mannlige rollemodeller, og ved å påvirke dem og gi dem kunnskap om dette, kan de være med å hjelpe. Unionen av norske soroptimister har i mange år drevet et kursprogram om livsmestring for tenåringer i Moldova, et land der unge jenter er spesielt utsatt for menneskehandel og prostitusjon. Dette gjelder ungdommer som ikke har noe hjem, men bor på offentlige skolehjem fram til de er 16 og deretter må klare seg selv. For noen år siden så soroptimistene klart at gutter også burde få tilbud om denne opplæringen, og siden har både gutter og jenter deltatt. Bare i fjor fikk 110 ungdommer fra fire skole-

hjem dette kurset. I år er det 100 deltakere. Mange blir hjulpet til videregående utdanning. Når soroptimistene selger lilla sløyfer, går inntekten til dette arbeidet.

MANGE LAND har svakt lovverk når det gjelder vold mot kvinner, og det er et alvorlig hinder for utvikling og likestilling mellom kjønnene. Kvinners rettsikkerhet er svak fordi kostnadene ved å anmelde sin volds mann ofte blir for høye, både økonomisk og psykisk. Anmeldelsesstatistikker viser at det er store mørketall, også i vår del av verden. Vold mot kvinner blir kraftig under rapportert.

I 2014 kom EUs byrå for grunnleggende rettigheter(FRA) med den største omfangsundersøkelsen noensinne om vold mot kvinner. En av tre - 62 millioner kvinner i EU - har vært utsatt for vold, og en av tjue har blitt voldtatt. 42.000 kvinner fra EUs medlemsland er intervjuet. Og disse tallene var overraskende. Folk i Europa var ikke klar over at vold var så utbredt i deres demokratiske land. Og det verste var at kun 15% av kvinnene som hadde opplevd seksuell vold, meldte det til politiet. 70% oppsøkte ingen form for hjelp. Dette er sjokkerende tall.

I 2011 vedtok Europarådet «Konvensjonen om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner». 32 land har signert, deriblant Norge og den trådte i kraft her i 2014. Norge har lovgivning som kriminaliserer

vold mot kvinner, men ikke alle land har det, og Europarådet oppfordrer medlemslandene til å vedta slike lover.

MEN KANSKJE er ikke forholdene særlig bedre i Norge, selv om vi liker å tro det. I februar 2014 ble en undersøkelse om vold og voldtekt i Norge publisert, gjennomført av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. Den viser store likheter med den europeiske. En av ti kvinner har blitt voldtatt, og en av tre har ikke fortalt noen om overgrep. I den norske undersøkelsen ble både menn og kvinner intervjuet. Og vi leser ukentlig i nyhetene om vold og drap i hjemmene, om voldtekt og overfall på kvinner. Vi har blant annet voldtektssaken fra Hemsedal friskt i minne Og hver vår og sommer rapporteres det om voldtekt og vold under store russesamlinger og andre ungdomsfestivaler.

SÅ AT denne FN-dagen er viktig, er tydelig, og problemet burde oppta oss alle. Soroptimister verden over er opptatt av dette, og mye godt arbeid blir gjort globalt. Ikke minst gjøres det et viktig arbeid i FN-komiteene ved seks av FN-kontorene i verden, der soroptimister har fast representasjon og uttalerett i alle kvinnespørsmål. Her i Norge bør vi også rette mer søkelys på problemet, og gjøre som Ban Ki-Moon sier: Gi unge menn kunnskap og sunne holdninger. Vi kan alle bidra til arbeidet med å avskaffe vold gjennom våre holdninger, reaksjoner og påvirkning.

HINDRING: Mange land har svakt lovverk når det gjelder vold mot kvinner, og det er et alvorlig hinder for utvikling og likestilling mellom kjønnene, skriver Sissel Hobæk i Larvik Soroptimistklubb.

ARKIVFOTO

FAKTA

For snart 60 år siden, den 25. november 1960, i den Dominikanske Republikk, ble tre søstre (kalt "sommerfugl-kvinnene") drept i en "bilulykke". De var alle aktive i kampen mot diktatoren Trujilos militærregime. Minerva, den mellomste av søstrene, var feminist. Hun ble gjenntatte ganger fengslet og torturert før hun døde. I 1981 bestemte feminister fra Latin-Amerika og Karibien seg for å gjøre den 25. november til internasjonal aksjonsdag for avskaffelse av vold mot kvinner.

I dag markeres denne dagen i en rekke land av et bredt spekter av kvinnegrupper og kvinneorganisasjoner, som jobber for å synliggjøre vold mot kvinner.

Etter hvert har flere land brukt dagen som et utgangspunkt for "16 Days of Activism". Det vil si at man i 16 dager, fra 25. november til 10. desember (menneskerettighetsdagen), har markeringer, aksjoner, temamøter, foredrag, stands, leserinnlegg og lignende for å bekjempe vold mot kvinner.

**SAY NO
UNITE
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN**

NEI TIL VOLD MOT KVINNER

Vold mot kvinner har en lang historie. Et første brudd med denne historien kan spores tilbake til 1829: Da ble retten til husfrukt avvirket i England. Inntil da hadde menn hatt en eksplisitt retten til å utøve vold mot sin hustru.

I de hundre årene som har gått siden kvinnene fikk stemmerett, kan følgende milepæler trekkes fram:

- 1913:** Mishandling tas inn i det norske lovverket som skilsmissegrunn.
- 1936:** Norske arbeiderkvinner krever tilfluktssteder for mishandlede kvinner
- 1976:** Det Internasjonale Tribunalet om Forbrytelser mot Kvinner, avholdes i Brussel.
- 1977:** Den første krisesenter-telefonen åpnes i Oslo.
- 1978:** Camilla krisesenter, det første norske krisesentret åpnes i Oslo.
- 1979:** FN vedtar kvinne-diskrimineringskonvensjonen (CEDAW): Norge ratifiserte denne i 1981. Konvensjonen ble senere (først i 2005) inkorporert i norsk lov.
- 1980:** Den første landskonferansen for Krisesentergrupper.
- 1981:** Den første statlige finansieringsordningen for krisesenter og krisetelefoner.
- 1981:** Politiet pålegges å slutte å registrere kvinnemishandling som husbråk.
- 1981:** Det kan gis voldsofferstatning også når overgriper er ektefelle eller samboer.
- 1983:** Det første tverrdepartementale handlingsprogrammet «Tiltak mot kvinnemishandling»
- 1990:** Norsk Krisesenterforbund blir opprettet
- 1994:** Det innføres en bestemmelse

om besøksforbud i straffeprosess-loven § 222 a

- 1994:** Krisesentersekretariatet opprettes, basert på krisesenterbevegelsens ideologiske plattform som ble vedtatt i 1982. Sekretariatet er i dag landets største paraplyorganisasjon for krisesentrene.
- 1995:** FNs kvinnekongress i Beijing. Norge slutter seg til handlingsplanen om vold mot kvinner: «The Beijing declaration and platform of action»
- 1999:** Menneskerettsloven vedtas.
- 2000:** Regjeringen vedtar handlingsplanen «Vold mot kvinner (2000-2003)»
- 2000:** Oslo Krisesenter oppretter som det første i Norden et hemmelig bokollektiv for innvandrerkvinner som er eller står i fare for å bli tvangsgiftet.
- 2002:** Det opprettes familievolds-koordinatorer ved alle landets politidistrikter.
- 2003:** Kvinnevoldsutvalget legger fram «Retten til et liv uten vold» (NOU2003:31).
- 2003:** Lovbestemmelsen om besøksforbud endres slik at den klargjør at overgripere også kan idømmes å oppholde seg utenfor sitt eget hjem, også når vedkommende eier boligen.
- 2004:** Regjeringen legger fram en ny handlingsplan - «Vold i nære relasjoner (2004-2007)» Denne ble senere fulgt opp av handlingsplaner for 2008-2011, 2012 og 2014-2017).
- 2005:** Fiktiv identitet blir en mulighet for personer som står i fare for å bli utsatt for alvorlig kriminalitet rettet mot liv, helse eller frihet.
- 2005:** Finansieringen av krisesentrene endres, staten betaler 80 % og kommunene 20 %.
- 2005:** ROSA – prosjektet startes av Krisesentersekretariatet for å sikre trygge oppholdssteder og hjelp til ofre for menneskehandel, finansiert av Justisdepartementet.
- 2007:** Det vedtas en ny bestemmelse i straffeloven som retter seg mot vold i

nære relasjoner.

- 2007:** De første barnehus der avhør, undersøkelser og behandling av barnet skjer på ett og samme sted opprettes med mål om å dekke hele landet. Det er i dag opprettet 8 barnehus.
- 2007:** VG kjører ut egen samlet statistikk om kvinnedrap.
- 2009:** Prøveprosjekt om omvendt voldsalarm igangsettes der det er overgripers frihet som begrenses.
- 2010:** Lov om kommunale krisesentertilbud (Krisesenterloven) vedtas
- 2011:** Norge signerer Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.
- 2011:** Finansieringsordningen for krisesentrene endres. Krisesentrene finansieres 100 % fra kommunene.
- 2012:** Rapport, finansiert av justisdepartementet, om voldens kostnader. Rapporten beregnet at vold mot kvinner og vold i nære relasjoner hvert år koster samfunnet mellom 4,5 og 6 milliarder kroner.
- 2012:** Regjeringens handlingsplan mot voldtekt (2012-2014) vedtas.
- 2013:** Den første stortingsmeldingen om forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner blir lagt fram og vedtatt.

Klippet fra
Krisesentersekretariatet
- en organisasjon for krisesentre i Norge

8. MARS-BØLGEN

FOTO: Terje Svendsen

FNs kvinnedag ble behørig markert av oss i Bølgen. Etter forslag fra Lill spurte vi kinosjefen om han kunne bestille den saudi-arabiske filmen «Den grønne sykkelen». Han var velvilligheten selv og svarte samme dag. Han reduserte også billettprisen. Bølgen tok altså ansvar for filmen og eventuelle inntekter, og vi risikerte ikke noe økonomisk.

Vi inviterte Larvik Inner Wheel og Larvik sanitetsforening til å delta med stands i foajeen før forestillingen. Og koret HumLa stilte opp for oss og underholdte med fem flotte sanger. Hele 18 sangere møtte frivillig og mange av dem så filmen etterpå. Hele holdningen fra korledelsen var positiv fra første forespørsel.

Det ble et ganske ufyselig snøvær da kvelden kom, men det fikk ingen innvirkning på frammøtet. Det var svært mange mennesker i foajeen, og kinosalen ble full. Kunne ikke vært bedre. Vi fikk vist oss fram, Trine-Lise solgte lilla sløyfer (hun er en superselger!), og stemningen var god.

I salen før filmen fortalte undertegnede litt om alle de tre kvinneforeningene som deltok. Hadde innhentet info om dem på forhånd, og prøvde å gi alle tre like stor plass.

I ettertid har vi fått en god del tilbakemeldinger om at dette var et bra arrangement, og mange likte filmen fordi den så tydelig fortalte om kvinnenes levekår i den arabiske verden. Forhåpentlig har vårt navn og arbeid festet seg litt mer i folks bevissthet.

Takk til alle som bidro med å stille opp, organisere standen og spre invitasjon til vår kvinnedagsmarkering.

Sissel Hobæk

8 MARS KL. 18.00

BØLGEN KULTURHUS

LARVIK SOROPTIMISTKLUBB inviterer til arrangement i Bølgen kulturhus på den internasjonale kvinnedagen, 8. mars. Filmen «Den grønne sykkelen» settes opp – en film som bør engasjere deg! Billetter kr 100,- på nett/foaje. Filmen starter kl. 19.00.

DEN GRØNNE SYKKELEN er en sjarmerende og engasjerende fortelling om ei tall jente som trosser samfunnets regler for å følge sin egen vei. Wadja er en leknlime full av liv og Wajid Mohammed er et funn i rollen. Hennes energetiske pågangsmot er smittende og filmen har vunnet publikums hjertet verden over. Dette er den første spillefilmen fra Saudi-Arabia, et land uten kinoer. Filmen er i tillegg registrert av en kvinne, Haifaa Al Mansour.

Fra kl. 18.00: Larvik Soroptimistklubb, Larvik Sanitetsforening og Larvik Inner Wheel vil være tilstede med stands, informasjon og lytter gjerne til spørsmål.

Ta med deg familie, venner og bekjente, marker kvinnedagen og bli litt klokere denne kvelden.

En praktfull film
Skilfendig uten å være kjedelig, rørende uten å være det mest sentimentale. Den er observant og skildrende, med en påkledning, og gir et realistisk og forsterket syn på kvinner og jenter og gir et realistisk liv.

Arr.: Larvik soroptimistklubb www.soroptimistnrway.no

Årets markeringsplakat fra Larvik-klubben.

Blide representanter for klubben vår: president Sissel Hobæk, Trine-Lise Fevik og Anne-Brit Hellerud

og her står Marit Kobro, Kari Linnestad, Gro Stalsberg, Lill Bjørvik og Ina-Maria Snedal Tufte foran "veggen vår".

Sissel Hobæk holdt innlegg før filmen. Vi samarbeidet blant annet med Larvik sanitetsforening.

Koret HumLa underholdt.

Tirsdag 7. mars 2017

ØSTLANDS-POSTEN

Kvinnedagen lever fortsatt

Kommentar

SISSEL HOBÆK

President i Larvik soroptimistklubb

8. MARS er FN's internasjonale kvinnedag, opprettet for å sette fokus på kvinners levekår, likestilling og rettigheter verden over. I svært mange land lever kvinner i mansdominerte samfunn som annenrangs borgere uten selvbestemmelsesrett, uten egen inntekt, uten lovens beskyttelse mot vold.

Larvik soroptimistklubb tilhører en internasjonal organisasjon som arbeider for kvinners levekår, og er en global stemme for kvinners rettigheter. Det internasjonale arbeidet gjøres i stor grad gjennom vår representasjon i ulike råd ved seks FN-kontorer i like mange land. Disse er viktige fora å tale kvinners sak i. Det er internasjonalt anerkjent at det å fremme likestilling og styrke kvinners posisjon er avgjørende for utvikling og fattigdomsbekjempelse i verden i dag. 70% av verdens fattige er kvinner, 60% av alle kronisk sultne er kvinner, tilgangen til arbeidsmarkedet er dårligere enn for menn. Tradisjonelle skikker og holdninger holder kvinner tilbake, gutter prioriteres, lover og regelverk hindrer kvinner i å arve, eie jord eller jobbe utenfor hjemmet. Men erfaring viser at der hvor

kvinnene tar hånd om familiens økonomi, blir mat og barnas utdanning prioritert mer enn når menn bestemmer. Det å gi kvinner utdanning og mulighet til jobb, er veien å gå for å få verden ut av fattigdom.

VI ER heldige som bor i Norge hvor likestillingen har kommet langt. Vi har tilgang til utdanning og jobber, har rett til egen inntekt, stiller likt med menn i de fleste tilfeller. Vi har sjansen til å gripe muligheter, lovverk som beskytter våre rettigheter. Men vi ser fremdeles skjevheter i Norge også. En del kan nok rettes på med holdningsarbeid. Norske menn deltar på hjemmefronten som aldri før, og det gir kvinner tid og anledning til å delta i samfunnsliv lettere enn før. Men vi har fortsatt utfordringer - se på disse tallene:

1. Av alle med høyere utdanning er 55% kvinner.
2. Blant studenter i høyere utdanning er det 60% jenter.
3. Kvinners månedslønn utgjør i gjennomsnitt 86% av menns lønn.
4. Blant kvinner i arbeid jobber 34% deltid, mens menn jobber 14% deltid.

KVINNERS UTDANNING kommer altså ikke til uttrykk gjennom lederstillinger og lønn. Selvfølgelig har dette å gjøre med kjønnsdelt arbeidsliv, holdninger, ansvar for barn og hjem, hvordan man velger å fordele arbeidet i hjemmet og annet. Og vi er glade for at vi i vårt land har mulighet til å velge. Arbeidsfordelingen i hjem-

met er en viktig indikator på likestilling, og der peker statistikkpilen stadig oppover. Flere fedre tar lengre pappaperm, og på hjemmebane bruker norske menn 3 timer pr. dag på husarbeid, mens kvinner bruker 3,5 timer.

Men vi skal ikke glemme at vi har en økende gruppe innvandrerkvinner fra kulturer der likestilling er et fremmedord. For at disse kvinnene skal kunne delta i norsk samfunn, er det viktig å holde likestillingsfanen høyt, drive opplysningsarbeid og påvirkning. Likestilling betyr rett til å disponere egne penger, rett til å arve, rett til utdanning, til å delta i samfunnsdebatt, bruke stemmeretten, være stolt over å være kvinne, dele ansvaret i hjemmet med familien. Vi må ikke tillate at en gruppe kvinner i vårt samfunn blir hengende etter.

DETTE ER viktig arbeid for norske soroptimister, for Norske Kvinners sanitetsforening og for Inner Wheel. Derfor samarbeider vi om et arrangement i Bølgen på kvinnedagen, der vi vil vise hva vi driver med og svare på spørsmål. Humanistkoret HumLa vil synges i foajeen, og deretter vil Bølgen vise filmen «Den grønne sykkelen», en saudi-arabisk film om ei jente som står opp mot de strenge reglene jenter må leve under og finner en utvei. Billetter til filmen kan kjøpes på nettet eller i Bølgen før forestillingen. Møt opp og vis at dagen betyr noe.

LIKESTILLING: Det er internasjonalt anerkjent at det å fremme likestilling og styrke kvinners posisjon er avgjørende for utvikling og fattigdomsbekjempelse i verden i dag, skriver president i Larvik soroptimistklubb, Sissel Hobæk.

ARKIVFOTO

SAMMEN I BØLGEN: Ellen Midtvik (Larvik Sanitetsforening) (til venstre), Mette Rosenvinge Støtvig (Larvik Inner Wheel) og Sissel Hobæk og Margaret Støle Karlsen (Larvik Soroptimistklubb) ser gjerne at så mange som mulig – også menn – kommer til Bølgen 8. mars.

FOTO: ROGER W. SØRDAHL

Sammen om 8. mars

Navn i dag

8. MARS

Den internasjonale kvinnedagen arrangeres flere steder i distriktet. Et av dem er Bølgen.

- Det er viktig at kvinner over hele verden, kanskje særlig her i Norge, forstår at en fortsatt må kjempe for de rettighetene som allerede er oppnådd. De er ikke selvfølgelig.

ROGER W. SØRDAHL
roger.sordahl@op.no
992 03 709

Mye kan tyde på at de heftige protesttogene og de dramatiske parolenes tid er forbi, men rettighetene som er oppnådd, er ikke evige og selvfølgelig. Det vil markeres ved flere arrangementer i distriktet på den internasjonale kvinnedagen 8. mars og et av dem finner sted i Bølgen onsdag kveld. Her har organisasjonene Larvik Soroptimistklubb, Larvik Sanitetsforening og Larvik Inner Wheel gått sammen om et stort arrangement der filmen «Den grønne sykkelen» står sentralt. Før den vises klokken 19.00 blir det sang av det humanistiske koret HumLa.

- «Den grønne sykkelen» gir et tydelig bilde av den meningsløse kvinneundertrykkelsen som forgår i for eksempel Saudi-Arabia. Her hjemme i Norge er det naturligvis helt utenkelig at jenter og damer ikke får lov

til å sykle og filmen er et ypperlig bilde av hva som foregår ikke så forferdelig langt fra oss, sier Sissel Hobæk fra Larvik Soroptimistklubb.

Engasjerende og viktig

«Den grønne sykkelen» er til alt overmål regissert av en kvinne - Haifaa Al Mansour - og blir beskrevet som en engasjerende og sjarmerende fortelling om ei tøff jente som trosser samfunnets regler for å følge sin egen vei. Wadja er en heltinne full av liv og Waad Mohammed er et funn i rollen. Hennes energiske pågangsmot er smittende og filmen har vunnet publikums hjertet verden over. Dette er faktisk den første spillefilmen fra Saudi-Arabia, et land uten kinoer.

Aftenpostens filmanmelder Erlend Loe var full av begeistring over «Den grønne sykke-

len» og skrev blant annet:

- Stillferdig uten å være kjedelig, rørende uten å være det minste sentimental. Den er observerende og skildrende, mer enn påståelig, og avkler fullstendig et system hvor kvinner og jenter er gisler i mannens liv.

- Men dette er vel en film som absolutt burde vært sett av Larviks innvandrerkvinner og ikke bare av norske kvinner og jenter som lever under et helt annet system. Får dere til det?

- Det er et viktig poeng og vi vil reklamere for arrangementet i Bølgen en rekke steder der innvandrerkvinner ferdes, for eksempel på Norskskolen. Vil vil gjerne ha så mange innvandrerkvinner som mulig til Bølgen og vi har gode kontakter. Sist tirsdag hadde for eksempel vi i sanitetskvinnene en såkalt kvinnekafé. Hit kom det hele 42 deltakere og en stor over-

vekt av dem var innvandrere. Slike arrangementer er uhyre viktige, ikke minst for at norskopplæringen skal bli enklere. Forhåpentligvis kommer mange av disse til Bølgen 8. mars, og arrangementet er også åpent for menn naturligvis, sier Ellen Midtvik fra sanitetsforeningen.

Internasjonalt arbeid

Larvik Soroptimistklubb, Larvik Sanitetsforening og Larvik Inner Wheel har også tidligere gått sammen om arrangementer. Det finner de helt naturlig i og med at de jobber med mange av de samme sakene, ikke minst internasjonal solidaritet og kvinners rett til jobb og menneskerettigheter.

- Og som FN's tidligere generalsekretær Ban Ki-moon sa: Gi kvinner utdanning og jobb, så kommer verden ut av fattigdom, sier de fire.

8. MARS I SI STEFAN VODA

Våre venner i Moldova markerer 8. mars

som en festdag (hvilket kommer godt frem av bildene de har sendt oss). Ifølge Wikipedia har dagen dobbel betydning, det er kvinnedag og morsdag; kvinnen som symbol på skjønnhet og kjærlighet og moren som symbol på ømhet og fruktbarhet.

Internasjonalt har 8. mars mest av alt vært en kampdag.

I Moldova er det annerledes. Her forbereder mann og barn dagen i god tid. Mannen kjøper blomster til sin utvalgte, og på denne dagen er hun fritatt for huslige sysler. Vittige hoder sier at mannen denne dagen unnskylder seg for alt han ikke gjør de andre 364 dagene i året. Og det kan vel kanskje være noe i det.

Kanskje vi skal feire litt mer vi også?

Fokuserer litt mer på hva kvinner har fått til og ikke hva som fortsatt gjenstår? Er det en tanke, eller ...

Bildene har vi fått tilsendt fra president Maria, hun sitter i grått sjal. Som dere ser har man stettglass og feirer, god idé det også!

NEI TIL VOLD MOT KVINNER

FNs generalsekretærs kampanje for å stoppe vold mot kvinner ble lansert i 2008. Den har som mål å øke folks bevissthet og øke politisk vilje og gi ressurser til å forebygge alle former for vold mot kvinner og jenter i alle deler av verden.

FNs generalforsamling utpekte 25. november som den internasjonale dagen for avskaffelse av vold mot kvinner i 1999. Regjeringer, internasjonale - og frivillige organisasjoner ble invitert til å organisere aktiviteter for å øke den offentlige bevisstheten om problemet på denne dagen.

Kvinneaktivister har markert den 25. november som en dag mot vold helt siden 1981. Denne datoen er valgt siden de tre Mirabal-søstrene ble brutalt henrettet 25. november 1969. De var politiske aktivister i Den dominikanske republikk. Herskeren (1939-1961) Rafael Trujillo ga direkte ordre til at søstrene skulle henrettes. FNs generalforsamling vedtok i 1993 erklæringen om avskaffelse av vold mot kvinner.

Fra 25. november, som er den internasjonale dagen for avskaffelse av vold mot kvinner, **til 10. desember**, som er menneskerettighetsdagen, fokuserer kampanjen på disse 16 dagene; **Days of Activism** mot kjønnsbasert vold.

FN har begrunnet hvorfor de har introdusert denne internasjonale dagen fordi;

- Vold mot kvinner er brudd på menneskerettighetene
- Vold mot kvinner er en konsekvens av diskriminering av kvinner, både i rettsvesenet og praksis. Det fører til at det ikke oppstår likestilling mellom menn og kvinner.
- Vold mot kvinner påvirker og vanskeliggjør framdrift på mange områder, blant annet fattigdoms bekjempelse, bekjempelse av HIV/AIDS, og for fred og sikkerhet.
- Vold mot kvinner og jenter er ikke uunngåelig. Forebygging er mulig og viktig.
- Vold mot kvinner fortsetter å være en global pandemi. Opp til 70 % av kvinner opplever vold i løpet av sin levetid.

Kampanjen oppfordrer oss til å ta på oss et oransje plagg for å markere at dette er dager for å stimulere tiltak for å stoppe vold mot kvinner og jenter rundt om i verden.

Verden farges oransje fra 25. november til 10. desember! Dette skal symbolisere håp om en bedre fremtid uten vold.

Lokalt her i Vestfold har Tønsberg soroptimistklubb markert 25. november med å lyse opp Slottsfjellet i oransje.

Hva med oss i Larvik! Skal vi også markere dette og "fargelegge" byen vår i kampanjedagene?

MARGARET STØLE KARLSEN OG SISSEL HOBÆK

MINNEORD

Liv Høibø fra Stavern døde stille og rolig torsdag 15. desember, 89 år gammel. Hun var aktiv i arbeidslivet til hun ble 70. Artium ved Porsgrunn gymnas i 1946 og som en naturlig del av forberedelsen til videre studier i helse- og omsorgsyrkene, gikk hun så på Ekeli husmorskole. Deretter ble hun immatrikulert ved Universitetet i Oslo og gjennomførte fysioterapiutdannelsen ved Oslo Ortopediske institutt, med praksis ved sykehus i byen.

Hun reiste til England, og praktiserer ett år som fysioterapeut ved et sykehus i Luton. Foruten kompetanse i det omfattende arbeidet med krigsinvalid, skaffer hun seg også en avhengighet av engelsk te - brygget i egen "teapot" – pluss stor kunnskap i engelsk språk og uttale.

Etter Englandsoppholdet begynner hun på Kysthospitalet, hvor hun bl.a. arbeidet nært med overlegen, Henrik Støren, som satset mye på ortopediske operasjoner og påfølgende fysioterapi. Her treffer hun også Øyvinn, og de gifter seg i 1955. Etter hvert kom guttene Odd, Stein og Dag. Kort tid etter at de har flyttet opp i Varden starter Liv egen praksis med fysikalsk institutt hjemme. Foruten tradisjonell fysioterapi gir hun også histamin- og kortbølgebehandling. Etter noen år begynner hun å interessere seg for en relativt ny (i Norge) behandlings-

form, og gjennomfører videreutdanning innenfor bindevevsmassasje. På dette området er hun en pionér og tiltrekker seg pasienter også fra andre deler av landet. Liv var også stadig på sykkelen hjem til pasienter som ikke kunne komme selv, samt til pasienter og gruppegymnastikk på Sjømannshjemmet og STABRU. Hun holdt på med fysioterapien som yrke til hun fylte 70 år, for da syntes hun det var på tide å slippe yngre krefter til. Dette er altså et yrkesliv på om lag 50 år, ved siden av å være husmor, matsanker, reisende og Soroptimist, selv om de tre siste "pliktene" bidro til å gi henne overskudd. Og – ikke å forglemme – hun satt to perioder i Stavern kommunestyre og var svært høyt dekorert i Statuettklubben som følge av alle idrettsmerkeprøvene hun bestod.

I hele 44 år var hun medlem i Larvik Soroptimistklubb. Hun engasjerte seg sterkt i våre saker – å hjelpe kvinner og barn i fattige land til bedre levekår. Hun fulgte levende med i alt arbeid vår internasjonale organisasjon gjorde og var aktiv i egen klubb. Mange var de verv hun påtok seg gjennom årene. Helt til hun ble syk, møtte hun på alle møter med strålende humør og mye pent å si til alle. Det var alltid en glede å være sammen med Liv. Hun var ikke blant de yngste i klubben, men ung i hodet, det var hun! Da bena begynte å svikte, tok

hun sykkelen med for å støtte seg til den. For ned til møtene på Wassilioff skulle hun, og hun avsto mang en gang å bli hentet. De eneste gangene Liv ikke kom til møtene, var da hun var på reise. For reiselysten var stor, og mange land ble besøkt. Og hun fortalte villig om opplevelsene hun hadde hatt. Det var tydelig at hun hadde stor glede av disse turene.

I mange år bestilte hun på eget initiativ julekort og andre juleting fra Unicef i klubbens navn. Og hun stod for salget, innad i klubben og til publikum ellers. Tusenvis av kroner til Unicef ble overført fra Liv til Unicefs gode formål i hennes tid. Og hennes gode salgstalant kom også soroptimistklubben til gode. Hvert år solgte hun små annonser til vårt klubb-blad, og de samme butikkene og bedriftene sa ja år etter år. Ingen av dem kunne vel motstå Livs sjarmerende overtalelsesevne.

På vårt julemøte for to år siden ble hun utnevnt til æresmedlem hos oss. Da var hun strålende fornøyd og hadde en morsom kveld. Vi er glade for at vi gjorde det før sykdommen forverret seg og gjorde henne ute av stand til å delta mer. Vi i Larvik soroptimistklubb vil ta vare på hennes verdier og bringe dem videre. På den måten vil hun alltid være en del av soroptimistene i Larvik. Vi minnes Liv med stor glede, og nå også med vemod.

NYTT MEDLEM

13. februar ble det tatt opp et nytt medlem i Larvik soroptimistklubb!

Som vi har skrevet i Sorord før, er noe av det største for en klubb å få et nytt medlem. Det fikk vi på klubbmøtet i februar 2017.

Fadderne Anne-Brit og Maria presenterte Inger Solum Styrvold, rektor og SFO-leder på Hvarnes skole, født i 1966, med mange fritidsinteresser og nå som medlem i Larvik-klubben.

Vi gleder oss stort over vårt nye medlem og håper Inger vil trives med oss og organisasjonen hun nå er en del av.

Anne-Brit, Inger, Maria og Sissel

Anne-Britt, fadder, Inger og Maria, fadder

ANNONSE

SORORD, LARVIK SOROPTIMISTKLUBBS MEDLEMSBLAD, LESES AV NÆR SAGT ALLE!

Sorord har 62 faste lesere (1 leser sees til venstre) 2000 soroptimister landet over leser Sorord på nettet, facebooksider åpne og lukkede,. Bladet leses av våre annonsører, familie og venner. Benytt deg av muligheten til å vise at du støtter arbeidet Larvik soroptimistklubb utfører. Kontakt oss for annonseplass!

Vi garanterer 100% levering.

VERDEN MANGLER VANN

785 MILLIONER MENNESKER HAR IKKE TILGANG TIL VANN

Over halvparten av jordas befolkning rammes i dag av alvorlig vannmangel. Klimaendringer kan gjøre vondt verre, sier forskere.

Konklusjonen kommer fra professor Arjen Hoekstra ved Twente-universitetet i Nederland, etter at han nylig ble ferdig med et omfattende forskningsarbeid som har pågått siden 2010. Resultatene ble nylig publisert i Science Advances, og er også omtalt av Nature.

– **Fire milliarder mennesker** står overfor alvorlig vannmangel minst én måned i løpet av et år. Det samme tallet er 1,9 til 2,9 milliarder for dem som opplever alvorlig vannmangel fire til seks måneder i løpet av et år, mens en halv milliard står overfor alvorlig vannmangel året rundt, sier Hoekstra til NRK. De nye tallene er betydelig høyere enn det som tidligere har blitt estimert, fortsetter han.

– **Tidligere forskning** har sett på vanntilgjengeligheten på årlig basis, men det tegner et mer rosenrødt og misvisende bilde fordi man da ikke får med seg de månedlige variasjonene. Vannmangel i ulike områder oppstår nemlig vanligvis bare i deler av året.

En stor andel rammes av vannmangel direkte. Spesielt i Mexico, det vestlige USA, nordlige og sørlige Afrika, Sør-Europa, Midtøsten, India, Kina og Australia, opplever både husholdninger, industri og bønder regelmessig vann-

mangel, forteller professoren.

Overgår det som er bærekraftig

Forskningen er utført på et detaljnivå som ikke har blitt gjennomført tidligere. Sammen med sin universitetskollega og postdoktor Mesfin Mekonnen fra Etiopia fordypet Hoekstra seg i modellene og samlet inn store mengder globale data om både klima, arealbruk innenfor landbruket, befolkningstetthet og industri – for å nevne noe.

Deretter sammenlignet

de vannforbruket med den lokale tilgjengeligheten på vann, som blant annet avhenger av faktorer som nedbør, fordampning og måten vannet forflytter seg fra landjorda og tilbake til havet.

– Mange steder overgår forbruket av grunnvann og overflatevann det som er bærekraftig. Det får konsekvenser for økosystemene og det biologiske mangfoldet, så vel som lokale økonomier som er avhengig av en bærekraftig vannforsyning, sier Hoekstra.

En risiko for den globale økonomien

Fordi mye av vannforbruket er knyttet til produksjon av mat, betyr vannmangel mange steder sterkt reduserte eller sviktende avlinger. I tørre områder med stor befolkningstetthet har man flere steder i dag problemer med å skaffe til veie drikkevann, sier Hoekstra.

Han peker på at vannforbruket i verden vil øke i takt med at vi blir flere mennesker på denne kloden som alle skal ha mat og drikke. FN forventer at vi blir 9,7 milliarder mennesker i 2050 og 11,2

i 2100. På toppen kommer nye forbruksmønstre, som allerede i dag skaper et stort press på ressursene.

– **Kjøttforbruket** per innbygger fortsetter å vokse, samtidig som vi vet at et måltid med kjøtt er mye mer vannkrevende enn et måltid uten kjøtt. Det er en økende etterspørsel etter biodrivstoff, som krever avlinger med mais eller sukkerrør, som i sin tur må dyrkes.

Økonomien vår blir altså stadig mer vannkrevende, og dermed øker også vannmangelen alle steder hvor produksjonen foregår.

– Vannmangel utgjør helt klart en alvorlig risiko for vår globale økonomi, en risiko som mange mennesker fortsatt ikke anerkjenner, konstaterer professoren.

Markus Thonhaugen
journalist
Klippet fra NRK

Over halvparten av jordas befolkning rammes i dag av alvorlig vannmangel. Klimaendringer kan gjøre vondt verre, sier forskere.

MARGARET STØLE KARLSEN

VANNDRING 2017

-LANGS LÅGEN I MARS

Årets VANNdring, som Larvik soroptimistklubb arrangerte på søndag 19. mars i år, ble en suksess både når det gjelder været, fram-møte, gjennomføring og trivsel!

FN har bestemt at 22. mars skal være verdens vanddag og VANNdringen ble gjennomført i solidaritet med alle kvinner som daglig må gå langt (6 km i snitt) for å hente vann til familien.

I dag er det over 663 millioner mennesker som lever uten en sikker vannforsyning i nærheten av hjemmet, tilbringer utallige timer i kø eller må gå langt til vannkildene og blir utsatt for helsemessige konsekvenser av forurenset vann. Det er mange steder i verden hvor drikkevann, eller vann i det hele tatt, er mangelvare.

I år hadde vanddagen temaet avløpsvann. Globalt strømmer det meste av alt avløpsvann fra våre hjem, byer, industri og jordbruk tilbake til naturen uten å bli behandlet eller gjenbrukt - det forurenser miljøet og mister verdifulle næringsstoffer og andre utvinnbare materialer på veien. I stedet for å kaste bort avløpsvann, må vi redusere og gjenbruke det. I våre hjem kan vi gjenbruke «gråvannet» i våre hager og på våre tomter. I våre byer kan

vi behandle og gjenbruke avløpsvann til grønne områder. I industri og jordbruk kan vi behandle og resirkulere utslipp til kjøleanlegg og vanning.

Ved å utnytte denne verdifulle

ressursen vil vannets kretsløp fungere bedre for alle levende vesener. Ifølge FNs Sustainable Development Goal 6 er målet å halvere andelen av ubehandlet avløpsvann, øke resirkulering og få til trygt gjenbruk av vann.

Verdens vanddag har særlig betydning for soroptimistene som i løpet av de siste årene i stor grad har fokusert på vannrelaterte prosjekter som gagnar kvinner, som for eksempel bygging av brønner og vannpumper i avsidesliggende områder, forbedre eller bygge sanitæranlegg i slummen og i skoler. Dette og bedre vanningsanlegg for avlinger styrker kvinners stilling også økonomisk.

Soroptimistene arbeidet med å finansiere grønn solenergi. Dette vil på sikt være med på å fremme og muliggjøre utdanning og livslang læring for kvinner. Ved å øke tilgangen på solenergi, vil prosjektene gi kvinner økt tid til andre aktiviteter, mulighet til å lese og studere om kvelden, mulighet til å gjennomføre inntektsbringende aktiviteter om kvelden, vannrensing og redusere risiko

for vold med økt belysning, spesielt i flyktningleirer og andre svært farlige områder. Dette gir også økt mulighet til kommunikasjon og tilgang på informasjon (mobiltelefon, ladere, radioer osv.)

Larvik soroptimistklubbs VANNdring er bokstavelig talt en dråpe i havet, men den setter fokus på et viktig emne: Kvinner og utdanning, vann, energi og menneskeverd. Søndagens VANNdring var den sjuende i rekken og det gledet oss stort at så mange tok turen på Elvestien med oss. Elvestien er en vakker strekning langs Lågen fra Bommestad til Gloppe bru. Soroptimistene inviterte til tur fra Bommestad til Faret. Der ble vi alle samlet til pølser og en rast der elven strømmet forbi oss på vei ut i Larviksfjorden. Vi anbefaler å gå denne stien, vel tilpasset barnevogner. Vi håper mange blir med oss på VANNdring neste år også! Du får mye selv: en trivelig tur sammen med andre, informasjon om vårt arbeid og ikke minst: du får anledning til, på en enkel måte, å vise solidaritet for kvinner som ikke har de samme godene vi har.

VERDENS VANNDAG 2017
 Bli med på årets
VANNdring
SØNDAG 19. MARS kl. 12.00!

ELVESTIEN: Bommestad til Faret. Kjør fra Larvik over gamle Bommestadbrua, ca.50 m og sving inn til venstre, der ser du oss og derfra går starten. Startkontingent kr 50,- (fam. kr 100,-) går til prosjekter i Moldova og Rwanda.

Spørsmål: 95749818

Verdens vann dag (som egentlig er den 22. mars) FN velte for denne dagen for å fokusere på vår sivilisasjon av vann i alle former. Turen er ca. 2,2 km lang og vi går frem og tilbake. Hvis man ønsker kan man hoppe av ved 2,2 km. Her er det bord og benker og grill og vi serverer gratis pølser og brød, kaffe, ... gratis og gratis. Det koster å-Jolla, Vi tar 50 kroner av voksne - eller 100 kroner for en familie. Børnene går til prosjekter i Rwanda og Moldova. Stien er gratis for barnesoger og dårlige rygger.

PARKERING
 Når man kommer fra Larvik på gamle Elv er det en parkeringsplass like etter Bommestadbrua. Der står vi - og når begynner turen. Hvis man kommer nordfra (i håpet på veikross (Bommestad)) tar man første avkjøring til Larvik, nord for rundkjøringen og følger skilt til Tjelling. Kommer man sørfra så det 2. avkjøring mot Larvik og samme rundkjøring.

Hvis du ikke vil skit på søndagsmorg - og ikke har gått den nye Elvestien - så kan du jo svadde å støtte en god sak og samtidig gå sammen med en hyggelig folkemasse, søndag 19. mars!

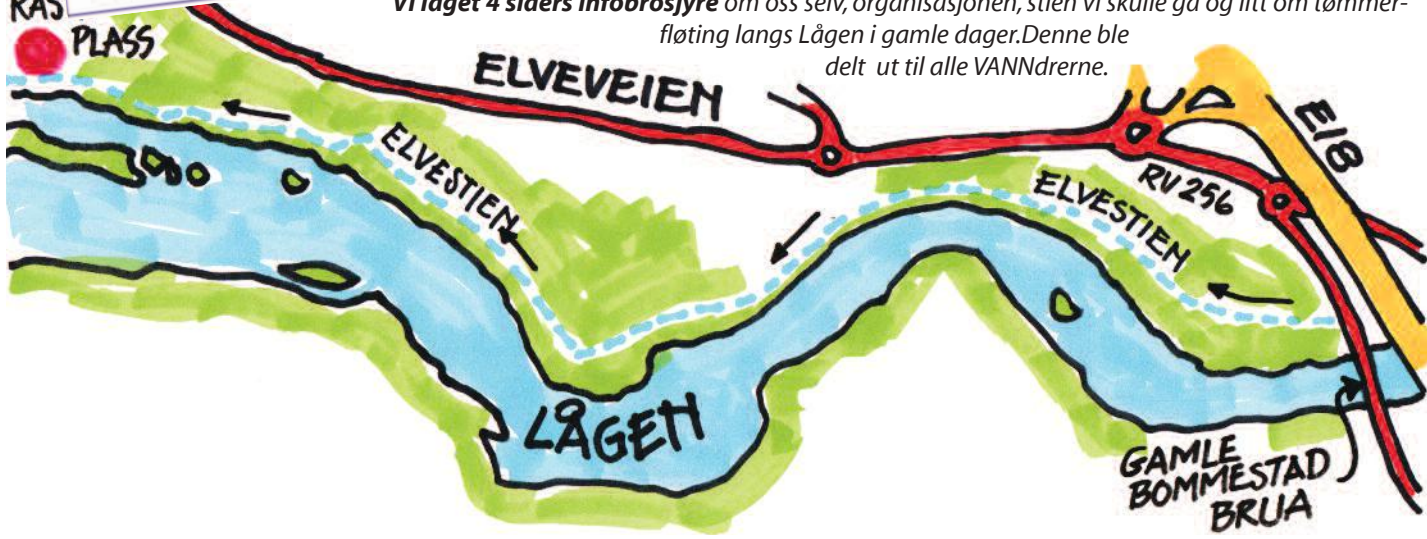
UN WATER 22 MARCH WORLD WATER DAY

Følg oss på Facebook
<http://larvik.soroptimistklubb.netter.god.tur/>
<http://larvik.soroptimistnorway.no/>

Infoplakat til VANNdring 2017

VERDENS VANNDAG 2017
 Bli med på årets
VANNdring
SØNDAG 19. MARS kl. 12.00,
ELVESTIEN: Bommestad til Faret. Kjør fra Larvik over gamle Bommestadbrua, ca.50 m og sving inn til venstre, der ser du oss og derfra går starten. Startkontingent kr 50,- (fam. kr 100,-) går til prosjekter i Moldova og Rwanda. Spørsmål: 95749818

Larvik soroptimistklubb: velkommen på tur!

Vi laget 4 siders infobrosjyre om oss selv, organisasjonen, stien vi skulle gå og litt om tømmerfløting langs Lågen i gamle dager. Denne ble delt ut til alle VANNdrene.

OSTLANDS-POSTEN Torsdag 16. mars 2017

I DAG

NAVNE DAG
 GUDMUND OG GUDNY: I dag, 16. mars, er det Gudmund- og Gudnydag. Gudmund er rosmatt og betyr gud + vort. Gudny er også rosmatt og betyr rett og slett gud + ny.

PERSONALIA 19

Frank Johansen
 Produksjonskoordinatør
 930 16 062
 frank.johansen@gop.no

VANDRER FOR VANN: Margaret Stele Karlisen (til venstre), Turunn Hæberg og Sissel Høbak i Larvik soroptimistklubb oppfordrer folk til å bli med på en vandring langs Lågen førstkommande søndag. FOTO: ROGER W. SØRDALH

VANNdring langs Lågen

Navn i dag
SOROPTIMISTENE
 Larvik soroptimistklubb arrangerer søndag vandring på Elvestien langs Lågen i forbindelse med FN's vanndag.

880 millioner mennesker i verden har ikke rent vann rundt hjemmet og dette gir daglig store utfordringer. Larvik soroptimistklubb vandring søndag setter fokus på problemet.

ROGER W. SØRDALH
 rwp@stillepost.no
 930 05 700

En kan si det slik at vi går i siviliserte med kvinnene i Afrika som daglig går i gjennomsnitt seks kilometer hver dag med 20 liter vann på hodet for å skaffe familien forsyninger. For oss her i Norge er rent vann en selvfølge, men for mange rundt om i verden er vannforsyning en av dagligvarens største utfordringer. Tenk bare på at hver eneste nordmann bruker 200 liter vann pr. dag og det er 20 ganger mer enn en landsbyer i Kenya. Esent vann er den største årsaken til helseproblemer og alvorlige sykdommer verden over, sier Sissel Høbak i Larvik soroptimistklubb.

Og Larviks vandring starter ved den gamle Bommestadbrua, med parkering på østenden av Lågen, og ruten er langs den nye Elvestien og ned til grillplassens rundt 2,2 kilometer sør for Bommestad. Her er det bord, benker og grill og her vil soroptimistene servere gratis pølser og brød. Går en tilbake til utgangspunktet, blir altså turen på 4,4 kilometer, men det er også mulig å følge Elvestien helt ned til Øya.

Rwanda og Moldova
 - Vel, gratis og gratis, sier Margaret Stele Karlisen. - Vi tar 50 kroner pr. deltaker eller 100 kroner for en familie og innbetaling går til prosjekter i Rwanda og Moldova som vil soroptimistene støtter. Pengene fra samlingsaktivitetene går med andre ord til viktige prosjekter.

Det er for øvrig den sjunde gangen Larvik soroptimistklubb arrangerer en slik vandring i forbindelse med FN's vanndag som er 22. mars. I Larvik har man valgt å legge vandringen til den nærmeste søndag for Bommestad. Her er det bord, benker og grill og her vil soroptimistene servere gratis pølser og brød. Går en tilbake til utgangspunktet, blir altså turen på 4,4 kilometer, men det er også mulig å følge Elvestien helt ned til Øya.

og ruten er forskjellig fra gang til gang.

Det gjør vi først og fremst for at folk skal få gå på stien det de kanskje aldri har vært før. I år felt valget på Elvestien og den har blitt virkelig fin der den går langs Lågen, herne- vognveial og gir for folk som kanskje ikke er så lette til beins, sier Sissel Høbak.

Og oppbeholdet, hvordan kan den være tilgjengelig? Det har vært god og vi har faktisk hatt et økende antall deltakere hvert eneste år. I for vår del rundt 60 mennesker som gikk på Elveng.

Vann er livet
 Der er altså 880 millioner mennesker i verden i dag som mangler rent drikkevann og vannmangel og mangel på sanitærinstallasjoner rammer først og fremst fattige land. I disse som kommer, vil svært vannmangel bli en test på menneskenes evne til å forvalte til å forvalte denne livsviktige helsetressursen.

- Og vanning er et typisk jettearbeid for eksempel i Afrika, lemmen og kvinner går gjennom åtte seks kilometer hver dag og bærer 20 liter vann på hodet. Dette er tidkrevende og det er ofte for vannkildene. Derfor er det vanligvis å kombinerte vanning med skolegang for disse jentene, og tåken i Afrika har ikke gjort forholdene lettere, sier Sissel Høbak.

Seks kilometer i gjennomsnitt hver dag, altså. Da er ikke en søndagsstur langs Lågen på 4,4 kilometer all verdens. Siviliseringen skal en imidlertid ikke kisse av og kan vanningen få folk til å tenke, er mye gjort.

Til venstre: Annsen som sto i lokalavisen fredagen før VANNdringen

Interesserte VANDrere møtte fram tidlig for å gå langs Lågen på Elvestien.

Ane Ringheim Eriksen hadde tatt med seg alle tre barna! Her er Torunn og Hilde igang med å dele ut informasjonsbrosjyre og ta i mot startkontingent,

Anne-Brit Hellerud holdt grillen og pølsene varme til VANDdrene.

Det ble en fin opplevelse å gå langs Lågen - her er Tønsberg-klubbens Solveig Henningsen Ahlquist med mann og barnebarn

Tre av de seks soroptimistene som kom fra Tønsberg-klubben for å VANNdre med oss: Elisabeth Sørensen, Jorunn Moe og Åse Lundegaard - med tomlene opp for turen!

VANNDRING

Larvik soroptimistklubb har SI Norges første og eneste vannambassadør, Lill Bjørvik, i sin midte. Hun engasjerte seg for vannspørsmål og sørget for en stor sending av LifeStrawFamily (vannrenseutstyr) til barnehager og skoler i Moldova. Hun er også initiativtakeren til VANNDringen som Larvik-klubben nå har gjennomført for 7. gang.

EN KJAPP OPPSUMMERING AV VANNDRINGENS HISTORIE:

VANNDring, en tur på 6-7 km arrangeres hvert år i Larvik i helgen nærmest 22. mars. 22. mars markerer FN Verdens vanndag.

Hvorfor har vi dette arrangementet i Larvik? Det har selvfølgelig en historie. For nye soroptimister tar jeg et kjapt resymé.

For noen år siden, nærmere bestemt i 2007, bestemte daværende federasjons-president Mariet Verhoef-Cohen at hun ville velge vann som sitt tema for peri-

oden 2007-2009 (Soroptimists Go for Water). Den neste federasjons-presidenten ville forlenge satsningen til 2011 (og etterhvert ble det klart at også den neste etter der, i perioden 2011- 2013, ville fokusere på vann.)

For å dra i gang en satsning lokalt i Norge, vedtok Unionen i 2009 å opprette en funksjon som Vannambassadør. Denne vannambassadøren ble under- tegnede.

Vannambassadøren valgte å satse på et fellesprosjekt (LifeStraw), men i tillegg oppfordret hun klubbene i Norge til å «gjøre noe» med vann.

Siden vannambassadøren hører hjemme i Larvik, tok klubben initiativ til å følge federasjonspresidentens oppfordring og laget et arrangement som de kalte «Soroptimists Go for Water» og reklamerte med «Go for Water - bokstavelig talt». Dette var en tur til Kjærra fossepark (laksefiske med røtter til 1300-tallet), åpen for alle, og med orientering om gamle fiskemetoder o.l. Dette var i 2010.

Etterhvert ble vi klar over at FN hadde institusjonalisert 22. mars som Verdens vanndag. Verdens vanndag har hvert år et spesielt tema. I 2011 var det fokus på at svært mange kvinner og barn må gå 6-7 km daglig, med 20 kg vann på hodet, for å hente rent drikkevann til familien. Vi fant ut at vi kunne arrangere en symbolsk tur - uten vann - for å markere dagen - og dermed så den første VANNDringen dagens lys.

Vi har en vidunderlig kyststi i Larvik, og hvert år har vi tatt for oss deler av kyststien og invitert alle som har lyst til å gå for en god sak sammen med oss. Det koster en bagatell å være med, men så langt har lokalavisen vært svært positiv og har gitt oss mye omtale. Og det var en egen glede en gang vi holdt på å lage bål på rasteplassen og et par for-

bipasserende kommenterte «å ja, det er dere som går for vann».

De tre siste årene har vi lagt inn gratis pølser (stort sett sponset). Det har vært svært vellykket.

Summa summarum: Det tar litt tid for komiteén. Vi prøvegår løypa vi har tenkt oss ut. Dagen før henger vi opp merkebånd - og sistemann (alltid en av oss) tar med seg merkebåndene tilbake. Vi gjør noen innkjøp. Men det er også stort sett det hele. Én gang har vi hatt sludd og regn og vind, men stort sett har det vært veldig trivelig vær.

Vi i Larvik oppfordrer absolutt andre klubber til å gjøre noe lignende.

Go for it!

ØSTLANDS-POSTEN

Tirsdag 21. mars 2017

DAGENS ROSE

GODT FREMMØTE: Mange deftok på Larvik soroptimistklubbs vandring langs Elvestien.

Søndagens VANNDring en suksess

ROGER W. SØRDAHL
roger.sordahl@op.no
992 03 709

Dagens rose går til Larvik soroptimistklubb som søndag arrangerte en vandring langs Elvestien i forbindelse med FNs vanndag. Denne rapporten har vi fått fra Margaret Støle Karlsen.

Årets VANNDring, som Larvik soroptimistklubb arrangerte på søndag, ble en suksess både når det gjelder været, framføring, gjennomføring og trivsel.

FN har bestemt at 22. mars skal være verdens vanndag og VANNDringen ble gjennomført i solidaritet med alle kvinner som daglig må gå langt (6 km i snitt) for å hente vann til

familien.

Søndagens VANNDring var den sjuende i rekken og det gledet oss stort at så mange tok turen på Elvestien med oss. Elvestien er en vakker strekning langs Lågen fra Bommedstad til Gløppe bru. Soroptimistene inviterte til tur fra Bommedstad til Faret. Der ble vi alle samlet til pølser og en rast der elven strømmet forbi oss på vei ut i Larviksfjorden. Vi anbefaler å gå denne stien, vel tilpasset barnevogner. Vi håper mange blir med oss på VANNDring neste år også. Du får mye selv: en trivelig tur sammen med andre, informasjon om vårt arbeid og du får anledning til, på en enkel måte, å vise solidaritet.

TOVE AKRE

BIRTHING IN THE PACIFIC

Her dag dør 3 kvinner i Papua New Guinea av komplikasjoner under svangerskap eller under fødsel.

Ytterligere 90 vil mest sannsynligvis oppleve høy grad av uførhet etter fødsel.

FNs tusenårs mål nr. 5 er «bedring av mødre helse». Prosjektet Birthing In the Pacific ble vedtatt som et føderasjonsprosjekt i SI South West Pacific som en følge av dette tusenårs målet. Fokus ble satt på Papua Ny-Guinea.

Det er høy mødredødelighet i Papua Ny-Guinea på grunn av lange avstander,

mangel på transport og at mange bebodde steder ligger svært isolert. For å nå de fjernestliggende stedene må man gå over elver og fjellpass i opp til 11 timer. Når elvene går over sine bredder, betyr det at landsbyene er isolert så lenge oversvømmelsene pågår. Problemene forsterkes av et nedslitt helsevesen med alvorlig mangel på faglærte jordmødre og klinikere. Derfor er det viktig at kunnskap om sikker mødrehygiene og info rundt graviditet blir delt mellom kvinnene i landsbyen.

I Papua Ny-Guinea håper man å redusere mødredødeligheten ved opplæring på de forskjellige nivåene innen helse; alt fra lokale helsearbeidere og jordmødre, til forelesere i skolene. Også direkte undervisning til mødre settes inn, så som hygiene og kunnskap om

barnets og egen helse.

«**Fødsel i Stillehavet**» har utviklet en grundig og helhetlig tilnærming til utfordringene. Dette har gitt bedre tilgjengelighet av hjelp fra jordmødre både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå til gravide og fødende kvinner.

Den internasjonale soroptimistpresidenten, Alice Wells, valgte BIP som sitt prosjekt (SI-presidentens appell for 2011-2013) – det som vi kaller 10. desembertieren. Soroptimister verden over, i alle de fire føderasjonene, ble med og støttet dette prosjektet gjennom aktiviteter og pengeinnsamlinger.

Tre klubber i Papua Ny-Guinea er også direkte involvert i arbeidet. SI Ramu satte i gang opplæring av 63 fødsels-hjelpere som jobber i små landsbyer. Man har gitt kunnskaper til lokale helse-

Soroptimist International Ramu has conducted training for 63 village birth attendants

*Liten jente fra Mobarakpur-
klinikken i Kulaura Upazila, nord-
østlige Bangladesh.*

UN Foto: Mark Garten

arbeidere i jordmorarbeidet.

\$500.000,- kom inn fra soroptimister verden over i forbindelse med 10. desembertieren som fokuserte på mødredødligheten i Papua Ny-Guinea.

Denne innsatsen var avgjørende for å kunne utvide BIP-fokuset til å støtte mødrehelse- opplæringen i de fleste av provinsene i landet, og det ble stor fremgang i arbeidet. Et sterkt partnerskap med *PNG National Reproductive Training Unit* ble utviklet, og 800 har nå tatt jordmorkurs. Femti personer har

fått diplomer som jordmødre.

En stor del av arbeidet for en

Community Health Worker (kommunal helsearbeider), er å ta imot babyer, men de gjør ofte dette uten formell jordmortrening. Gjennom et samarbeid med leder for *PNG University School of Medicine*, har 51 helsearbeidere fra landsbygda og avsidesliggende områder, blitt sponset til å gjennomføre et seks måneders kompetansebasert jordmorkurs.

Dette arbeidet har gitt stor innsikt i

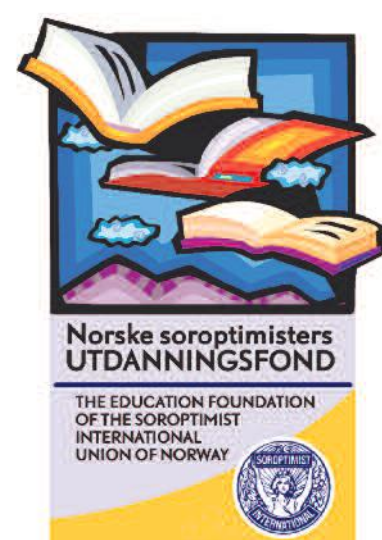
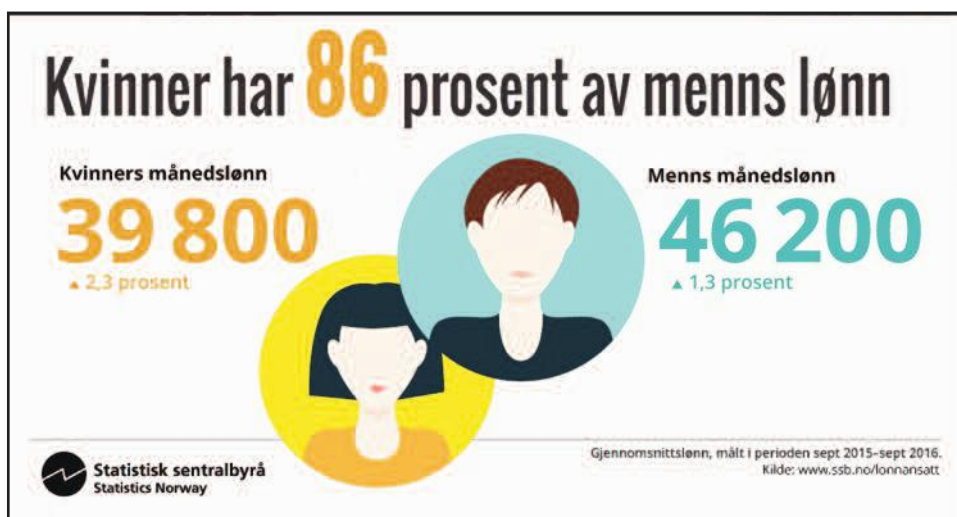
betydningen av helsetjenester for mor og barn på Papua Ny-Guinea. Nytt utstyr er kjøpt og distribuert til jordmødre, til de lokale helsesentrene og sykehus over hele landet, fra undervisningsmateriell til utstyr som trenings.

Nå jobber SI Ramu med helsedepartementet i Papua Ny-Guinea for å sikre varige forbedringer til fødselshjelp og kunnskap om helse for mor og barn.

Nyutdannet jordmor med en ny verdensborger.

Birth in the Pacific

Soroptimist International educating, empowering and enabling opportunities for women and girls.

TOVE AKRE

VERDIGHET OG FRIMET FRA VOLD

- trygge skoletoaletter for kvinner og jenter i India

Unge jenter fra Pushkar i India. UN photo: Oddbjørn Monsen

SI Calcutta har siden 2012 arbeidet med hvordan de best kunne forbedre velferden for kvinner i landsbyer og i rurale områder omkring disse.

Vi er kjent med at kvinner i India ofte er utsatt for undertrykkelse og vold i nære relasjoner, men også utsatt for trakassering og voldtekt av menn de ikke kjenner. Dette skjer på mange steder, men ett sted soroptimistene ville fokusere på, var mulighet for trygge toalettbesøk.

Kvinner på landsbygda i India bruker åpne marker som et sted til å gå på toalettet. Det er allment kjent at mange forbrytelser mot kvinner planlegges og utføres når de er på toalettet i randsonen av landsbyen, nær skogen. Det ble i lys av dette startet et prosjekt blant soroptimister i Calcutta som de kalte Project «Dignity». De mener at ved å gi grunnleggende sikkerhet til jentene og kvinnene ute i mer grisgrendte strøk, som det å bygge toalet-

ter til dem, vil gi dem trygghet og verdighet. De håper å redusere sårbarheten for vold.

PROSJEKT DIGNITY har etablert et fond, og appellerte til mennesker i India og andre land, og bidrag kom inn til formålet fra snille givere over hele verden.

De fant en organisasjon som var dannet av en gruppe frivillige kvinner fra Kolkata. Disse driver skoler i et avsidesliggende stammeområde. Prosjekt Dignity startet med å bygge to toaletter, ett hver i to landsbyer. I landsbyene Agra og Bhobla har skolene enten en åpen plass eller svært dårlige utendørstoaletter. Målet var å hjelpe dem å ruste opp, bygge på og gjøre utendørstolettene til mer robuste konstruksjoner.

Skolene de startet prosjektet med var førskoler med 25 barn hver. Ideen om å velge førskoler som første pros-

jekt, kom av at da lærte de små jentene hvordan de skulle bruke toalettet og at denne kunnskapen ble prentet inn tidlig. Ved å starte tidlig vil det kunne hjelpe til å utvikle livslang kunnskap om sunn sanitærpraksis.

I tillegg til at skolene er viktige steder å bygge trygge toaletter, er det å gi brukerne eierskap til stedet hvor toalettet ble bygget, viktig. De overvåker byggeprosessen sammen med skolemyndighetene. Selve arbeidet med å styrke sanitærelementene og sikre gode toalettforhold til jenter i skolen, gir også styrket sysselsetting til lokale utbyggere.

GJESTESKRIBENTEN

Bente Lene Christensen

1. visepresident i SI NORGE

Brev til oss fra den kommende unions-presidenten for SI NORGE

Høsten 1989 ble jeg invitert til et orienteringsmøte i regi av styret i Fredrikstad Soroptimistklubb.

Jeg hadde liten kjennskap til hva soroptimister var, bare at dette var «noe tilsvarende Rotary, men bare for yrkesaktive kvinner».

Fredrikstad Soroptimistklubb hadde invitert 5 kvinner til dette møtet, og deretter var vi reflektanter i 2-3 mnd. før vi ble tatt opp som medlemmer. I starten synes jeg det var spennende å få være en del av dette verdensomspennende nettverket. Det var flotte foredrag, og jeg traff kvinner fra andre yrkesgrupper som jeg ellers ikke ville hatt kontakt med. Men etter hvert fant jeg også ut av at for å få mer ut av dette medlemskapet, måtte jeg også gi av meg selv, ta verv. Jeg diskuterte dette en del med en av de andre 5 som ble tatt opp sammen med meg. Hun sa at hun følte dette var en «gammel tante klubb». Vi var begge unge, rundt 34/35 år gamle. Jeg husker jeg sa til henne at hvis du vil at det skal være en «gammel tante klubb», så blir det det.

Av oss 5 er det bare 2 som fortsatt er Soroptimister.

Det at man har et stort aldersspenn i en klubb, ser jeg som en stor fordel. Jeg tror det er viktig at man kan se problemer og samfunnsaker fra forskjellig ståsted i livet. Og jeg mener det er viktig at alle blir hørt og tatt hensyn til, uansett alder.

Imidlertid har vår organisasjon, på lik linje med mange andre organisasjoner, en kjempeutfordring når det gjelder å

rekruttere yngre medlemmer. Samtidig er det viktig å la dem engasjere seg slik at de blir værende i organisasjonen.

For at en klubb skal kunne fungere, er det nødvendig med prosjekter. En klubb uten prosjekt blir raskt en passiv klubb som ikke utvikler noe engasjement. Jeg

mener at jo mer aktiv man er i en klubb desto mer får man ut av det personlig. I dag fokuseres det ofte på «what is in it for me». Jeg tror at jo mer du gir av deg selv, desto mer får du igjen.

Samtidig må det også være plass til at man kan ha behov for å være mindre aktiv en periode. Livet går gjerne i bølger for de fleste.

Da Fredrikstad Soroptimistklubb fikk henvendelsen ang. det å påta seg oppgaven å ha Unionsstyret for perioden 2017-2019, var det bred enighet om å si ja. Jeg måtte tenke meg om noen uker før jeg svarte positivt til oppgaven som

1. visepresident 2015-2017. Det forutsettes jo da at jeg sier ja til vervet som Unionspresident. Og hva innebærer dette egentlig?

Å forberede seg 100% til oppgaven lar seg vel nesten ikke gjøre, men jeg er svært glad for å ha sittet i et velfungerende styre som 1. visepresident. Det å ha Kirsti Guttormsen som president har vært og er meget lærerikt. Kirsti er veldig strukturert og har oversikt. Det er en stor fordel å ha så mange kontakter som hun har, og jeg håper jeg skal klare oppgaven som president på min måte og nyttiggjøre meg de erfaringer jeg har fått.

Jeg har med meg en rekke positive og innsatsvillige kvinner fra Fredrikstad, og regner med at vi vil klare oppgaven sammen.

Fortellertheateret vil fortsette Norge rundt, og jeg håper det vil nå ut til så mange kommuner som mulig. Arbeidet i forhold til Den Kulturelle Skolesekken har gått litt tregt, men vi håper neste sesong vil få «Valgt det?»-forestillingen inn på programmet.

Ellers er jeg veldig engasjert i SNLA, Soroptimist Nordic Leadership Academy.

Dette er en ukes leir/kurs for unge kvinner i alderen 18-30 år. Den første samlingen finner sted på Øland, Sverige, siste uke i juni. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom de 5 nordiske landene, og det skal utvelges 4-5 kandidater fra hvert land. Kvinnene skal få en innføring i lederutvikling og personlig utvikling. De vil få veiledning i hvordan starte egen bedrift, både økonomisk og praktisk. De vil få utfordringer i forhold til samarbeid og oppgaveløsning. Det satses på å få max. 50% av deltagerne med ikke etnisk nordisk bakgrunn.

Bente Lene Christensen, Renata Trotman-Probst og Oddveig Stevning på guvernørmøtet i Sofia i 2016.

Jeg har store forhåpninger til dette fellesprosjektet, og har allerede nå signalisert til de øvrige nordiske landene at vi tar det neste akademiet i Norge i 2018!

Jeg jobbet i Oslo i en stor privatklinikk i to år, og flyttet så til Fredrikstad hvor jeg jobbet sammen med en annen tannlege. Våren 1988 startet jeg min egen klinikk, som jeg etter hvert har utvidet og fått inn 2 yngre tannleger som jobber sammen med meg. Jeg trives som tannlege, og synes det er fantastisk alt det nye som har skjedd innenfor odontologien bare på de årene jeg har vært yrkesaktiv. Jeg er gift og har to voksne barn og ett barnebarn (nr. 2 er på vei). Og så har jeg en stooooor hund.....irsk ulvehund.

Bente Lene Christensen
1. visepresident i SI NORGE

FAKTA

Jeg startet på medisinstudiet i Århus, Danmark, høsten 1975. Etter å ha studert medisin i 1,5 år, avbrøt jeg dette og tok grunnfag i psykologi. Høsten 1977 begynte jeg på odontologistudiet ved Det Odontologiske Fakultet i Århus, og ble ferdig som tannlege våren 1983.

Glass og metallemballasje er verdifulle råvarer som kan gjenvinnes i det nesten uendelige uten å tape verdi. Husk at glass- og metallemballasje skal kastes rett i igloen uten plastpose.

20%

Ved å bruke kildesortert glass i glassproduksjonen reduseres energiforbruket med 20%

SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå etb. 1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

DYNAMISK ORGANISASJON

EN GLOBAL STEMME FOR KVINNER

Gjennom å være et lite tannhjul i det store navet som er Soroptimist International, har vår klubb bidratt til å forandre livet til mange kvinner!

Gjennom 4-årsprosjekter har soroptimistene bidratt med blant annet:

1975-79:

Innkjøp av 14 båter med utstyr til ambulerende helsetjeneste i Maldivene. Soroptimistene bidro med ca. 1,4 mill. kroner.

1979-83:

Utstyr og drift av barnehager på De vestindiske øyer. Bidrag fra Soroptimistene: ca. 1,1 mill. kroner. 14 stipend pr. år for kvinner fra Stillehavsområdet til utdanning ved en skole i Fiji.

Soroptimistbidrag: ca. kr. 1,3 mill. kroner.

1983-87:

Bygging av 8 brønner i Senegal i samarbeid med UNICEF. Soroptimistene bidro med ca. 5,5 mill. kroner.

1987-91:

Kvinner i Peru: et integrert utviklingsprogram for kvinner med fokus på selvhjelp, utdanning og hjelp til bedring av helse og matsikkerhet. (Ingen oversikt over bidrag).

1987-95:

Sight Savers, Bangladesh. Sju klinikker i arbeid. 100.000 barn er hjulpet. Her var fokuset på synsbehandling sammen med helse, ernæring og opplæring av mødre i hygiene. Soroptimistene bidro med ca. 4 mill. kroner.

1995-99:SIAM Soroptimist International Aids Mediation i Chaing Rai provinsen i nordre Thailand. Opplæring av kvinner (alternativ til prostitusjon) for å forhindre/reducere eksplosiv spredning av AIDS. Ca. 4,5 mill. kroner kom fra soroptimistene.

1999-2003:

Limbs for Life: et samarbeidsprosjekt med ICRC (The International Committee of the Red Cross) Den internasjonale Røde Kors Komité. Soroptimistene bidro med å skaffe midler til proteser og dermed gi landmineofrene et bedre liv. Hjelpen sattes inn i Afganistan, Angola og Georgia. Soroptimistene bidro med 12 mill. kroner.

2003-2007:

Women for Women International (Washington DC) Project Independence – Women Survivors of War i Bosnia, Afghanistan og Rwanda. Soroptimistene bidro med 12,5 mill.

2007-2011:

Prosjekt Sierra: I samarbeid med det engelske Hope&Homes for Children jobbet soroptimistene for å gi hjelp til bedring av forholdene for gravide og fødende kvinner i verdens fattigste land gjennom prosjektet «A Family and A Future».

Soroptimistene bidro med 13 millioner kroner og **Norge var best i Europa med kr 390.000,-**

En av årsakene til at soroptimistene i Norge bidro med så mye penger, var utnevnelsen av Gerd Stenberg, fra Drammen soroptimistklubb, til Ambassadør for Sierra-prosjektet!

Gerd dro land og strand rundt og fikk satt fokus på prosjektet og var en sterk pådriver gjennom alle de fire årene prosjektet varte!

Bildet viser Gerd på besøk i Larvikklubben i 2010.

Etter 2011 er man gått over fra 4-årsprosjekter til langtidsprosjektet «Utdanning og ledelse».

DESEMBERAPPELLEN!

Hver SI-president får anledning til å begunstige et prosjekt som hun selv har fokus på og soroptimistene i alle føderasjonene bidrar med "A President-dollar", før betydde det kr 10,- pr. soroptimist. Nå gir klubbene en større sum og vi lar SI-president Ann Garvies See Solar - Cook Solar være et eksempel på dette:

See Solar Cook Solar 2013-2015

"Kan du klare å få tid til å tjene til livets opphold hvis du måtte tilbringe flere timer hver dag med å samle brensel? Eller hvordan du vil studere uten elektrisk lys i om kvelden? En fjerdedel av verdens befolkning har ikke pålitelig tilgang til elektrisitet; 70% av disse er kvinner og jenter som lever i utviklingsland."

SI President Ann Garvie 2013-15

Dette var fokus på solpaneler!

Den globale appellen ble støttet av alle fire føderasjoner, og soroptimistene bidro med 1,3 millioner kroner og ga direkte støtte til over 5000 mennesker; de fleste av dem er kvinner, barn og eldre.

ØSTLANDS-POSTEN

Lokalavisen for Larvik og Lardal

Som abonnent på Østlands-Posten får du:

- Tilgang til alle plussartikler på nett.
- Tilgang til **eAvisen** - papiravisen i digitalt format fra kl 23.00 kvelden før.
- **Rix** - en egen eAvis med nasjonalt og internasjonalt stoff.
- Del abonnementet med inntil 4 i husstanden.

Sjekk **op.no** for
abonnementstilbud

Østlands-Posten

Bedre avis

RANVEIG NORDSKOG OG GRETE HAGTVEDT VIK • INFORMASJONSMEDARBEIDERE I TØNSBERG SOROPTIMISTKLUBB

KLUBBSTAFETTEN

Tønsberg soroptimistklubb

Vi er 42 medlemmer, i alderen 48 til 92. Det er høy trivselsfaktor hos oss! I tillegg er vi svært aktive. Dette kan bare bli en kort oppsummering av det vi har jobbet mest med de siste årene.

Stikkordet er MOLDOVA.

Tønsberg Soroptimistklubb takker Sandefjordsklubben for at vi fikk ta imot stafettpinnen så snart og nå får anledning til å presentere oss i 2. etappe av «Klubbstafetten» i Larvik-klubbens flotte medlemsblad, Sorord!

Med blyanten som stafettpinne...

Vi har mange aktive og dyktige medlemmer i klubben. Informasjonsmedarbeiderne var de som på klubbens vegne, ble bedt om å «holde i stafettpinnen», og de har valgt å oppfordre medlemmer som har vært sentrale aktører i ulike prosjekter, om å bidra med deltekster til denne artikkelen. Dermed har blyanten gått som en intern stafettpinne, fra det ene medlemmet eller den ene prosjektgruppen, til den neste!

Litt om klubbens historie og møtevirksomhet

Tønsberg Soroptimistklubb ble stiftet 12. mai 1959 av Soroptimist Internationals president, Dr. Violet Parkers, fra England. Klubben har for tiden 42 medlemmer. Møtedag er den 4. mandagen i måneden, kl. 18.30, på Quality Hotel Oseberg. Enkelte medlemmer møtes også uformelt over en kaffekopp i kafeen på Haugar Kunstmuseum, hver tredje lørdag i måneden. Vi ønsker å vektlegge interessant innhold og god møteledelse i våre møter og å bruke hverandres kunnskap og kompetanse gjennom programposter som yrkesforedrag (30 min), «fra (april-)pikens skattkiste» (15 min) og «5 min». Vi gjør fremstøt for å markere

merkedager gjennom media og søker å peke på internasjonalt stoff på klubbmøter og i vår Facebook-gruppe.

Klubbens visjon

Klubbens medlemmer har arbeidet seg gjennom en involverende og engasjerende prosess, som har konkludert med en visjonstekst, som vi søker å levendegjøre i arbeidet vårt:

Tønsberg Soroptimistklubb bidrar til utvikling og fremmer vennskap og samhørighet

Våre møter er preget av interessante og lærerike temaer. Humor og glede preger møtene og aktivitetene våre.

Klubbens medlemmer tar ansvar for at nye medlemmer trives. Vi er engasjerte og inkluderende, og vi er kjent for vår kreativitet og vårt samfunnsengasjement.

Vi har en kultur for å motivere og gi hverandre positive og konstruktive tilbakemeldinger. Vi veksler på hvor vi sitter under møtene, for å bli bedre kjent og mer trygge på hverandre.

I Tønsberg soroptimistklubb

- lytter vi til og utfordrer hverandre
- har vi stor takhøyde og god blanding av seriositet og humor

- viser vi raushet og aksept for forskjellighet
- møtes vi til sosialt samvær utenom vanlige møter.

«Evalueringshjulet»

FNs internasjonale kvinnedag – 8. mars

Tønsberg Soroptimistklubb har siden år 2000 markert 8. mars med et åpent arrangement. Vi har en egen 8. marskomité i klubben, som består av fire medlemmer (velges for to år) og som har ansvar for arrangementet. Vi starter tidlig om høsten med å finne tema og

foredragsholder. Arrangementet annonseres i lokalpressen, og ved enkelte anledninger er vi også nevnt i lokalradio. Vi har de siste årene samarbeidet med Tønsberg og Nøtterøy Bibliotek. 8. marsarrangementet holdes i underetasjen på biblioteket, etter stengt tid. Biblioteket ordner det praktiske og annonsen står også på deres nettsider. Vi har hatt ulike temaer, alt relatert til våre fokusområder og med særlig vekt på kvinners vilkår. Vi har blant andre hatt foredrag av komiker og spaltist Shabana Rehman, nåværende PST-sjef Benedicte Bjørnland, teatersjef Ellen Horn, forfatter Gerd Brantenberg, redaktør (og «sjefsmegge») Astrid Gunnestad, bokinspirator Liv Gade og i år var det sosiolog og forfatter Jan Mehlum som holdt foredrag om temaet vold mot kvinner. Overskuddet fra 8. marsarrangementet går til våre prosjekter. Vi har i alle år hatt relativt mange fremmøtte, både soroptimister og andre. Vi mener det er viktig å markere dagen på denne måten, og samtidig få vist oss frem og fortalt om vår organisasjon og vårt arbeid. Vi har i flere år samtidig solgt lilla sløyfer og delt ut materiell, og flere har meldt interesse for organisasjonen.

FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner og jenter

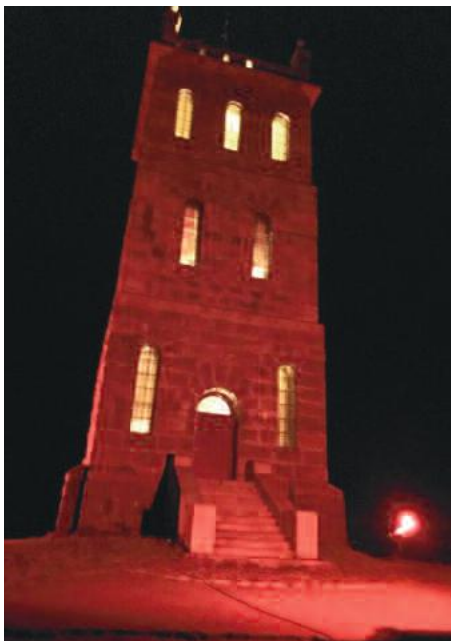
– 25. november

Den 25. november hvert år går startskuddet for Soroptimistenes 16 dager lange aksjon for avskaffelse av vold mot kvinner og jenter, også kjent gjennom slagordet «Orange the World». Vi blir oppfordret til å ha fokus på problemet i våre klubber.

De to siste årene har vi oppnådd å lyssette vår bys ikoniske byggverk, Slottsfjellstårnet, i oransje farge! Mens tåka innhyllet tårnet og byen den 25. november i 2015, var vi heldigere dette siste året. Vi møtte opp på fjellet da spotene ble rettet mot tårnet, tente våre fakler og hørte presidenten holde sin fine appell. Politiet og Krisesenteret var kontaktet og ga sin støtte til markeringen. Tårnet kunne sees stråle i oransje mot en klar himmel hele helga, fra ettermiddagen den 25. til den lyse morgen den 28.! Vi slapp til i Vestfoldsendingas morgensending på nrk og

vår kronikk var synlig i Tønsbergs blad. Mange fikk med seg hva som var bakgrunnen for at Slottsfjellstårnet lyste i oransje!

På klubbens julemøter, både i '15 og '16 var det mange av oss som hadde funnet frem klær og assessoarere i den oransje fargen, som jo skal symbolisere varme og håp om en fremtid fri for vold.

Slottsfjellet opplyst i oransje

Safarimesse

Lions Club i Tønsberg arrangerer annethvert år en messe, kalt Safarimesse («Safari en tur i frivillige foreninger»), hvor lokale, frivillige organisasjoner har mulighet til å profilere seg. Tønsberg Soroptimistklubb har sett på dette som en god anledning til å gjøre vår klubb kjent, vise hva vi står for og få kontakt med potensielle nye medlemmer. Vi har deltatt på messen tre ganger, siste gang 4. og 5. juni i 2016. Værmessig var det en flott helg, og det var mange spennende utstillere utendørs.

Vi var nok uheldig som hadde valgt å ha stand inne. Det var dårlig informasjon om hvor vi holdt til, og vi fikk ikke så mange besøkende som tidligere år.

Julemesse

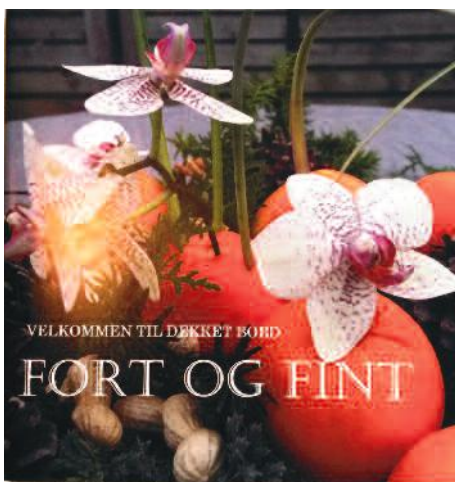
Vi har i flere år arrangert julemarked. Her deltar mange av medlemmene i klubben aktivt. Det holdes arbeidsmøter ca. 7-8 ganger før selve arrangementet. På disse møtene jobber vi med ulike produkter vi skal selge på messen. Det er veldig sosialt på disse møtene og vi blir bedre kjent med hverandre. Vi har disse møtene hos hverandre. Stiller med kaffe og litt å bite i. Flere medlemmer lager ting (grytelapper, skjerf, luer o.l) gjennom hele året, andre produsere "ferske" varer som sild, kaker, marmelader etc. Det er god oppslutning om dette. Det er mange som stiller på selve markedet hvor produktene blir solgt. De som ikke deltar kommer og handler. Julemarkedet er et samarbeid med andre instanser.

Inntekter fra julemarkedet går til ulike prosjekter som klubben har, i hovedsak til Utdanningsfondet.

Kjolesalg

Et av våre aktive medlemmer kom med forslag om å arrangere kjolemarked høsten 2015. Ideen ble godt mottatt i klubben, og det var ikke vanskelig å få med seg flere til prosjektet. Gruppen startet planleggingen med mange konstruktive og hyggelige møter. Vi satte i gang et stort arbeid med å samle inn kjoler fra egne skap og ellers fra fjern og nær. Det ble bekjentgjort på Facebook, på jobb og på mange aktuelle steder. Vi fikk inn mange flotte kjoler som ble oppbevart i garasjen hennes frem til markedet. Selv om vi hadde markedet litt utenfor byen, så kom det mange mennesker, det var kø foran inngangen ved åpningen. Vi solgte kjoler for ca. kr 29.000, som ble et godt bidrag til Utdanningsfondet. Dette var et vellykket prosjekt, som vi absolutt ønsker å gjenta.

Blomsterbok – «Velkommen til dekket bord FORT OG FINT»

Tre kreative medlemmer fikk en ide om å lage en inspirasjonsbok for den som vil dekke spennende, vakre og innbydende bord, med blomster og andre vekster, året rundt og for mange anledninger. De ønsket å spille på den kunnskap og kompetanse klubbens medlemmer og de selv rådte over, for å skaffe nye inntekter til Utdanningsfondet. De oppsummerer sitt arbeid med den

fine boka slik:

Takk for oppriktig vennskap og for godt soroptimistsamarbeid. Vi satte oss et veldig høyt mål og er veldig fornøyde med at vi med mye engasjement og glede klarte å nå det.

Sammen om utvikling for å lede! Educate to lead!

Inneværende periodes president, Janet Kjønnørød, har valgt «Sammen om utvikling for å lede! Educate to lead!» som sin periodes tema. Hun uttrykker det slik:

Utdannelse og ledelse er en del av langtidsprogrammet for Soroptimist International 2011-2021.

SI President Yvonne Simpson nevner tre stikkord når det gjelder "Educate to lead". Å lede seg selv, å lede andre og å lede en organisasjon.

En viktig oppgave som vi kan bidra med, er å hjelpe jenter og kvinner i verden slik at de kan få det bedre og bli i stand til å utnytte sine evner og muligheter. Gjennom opplæring og utvikling skal de bli selvstendige og klare seg alene, for deretter lære andre.

Vi som lokale klubbmedlemmer kan hjelpe hverandre til å sette søkelyset på ledelse og hva ledelse innebærer, så konkret som mulig.

Fokus på ledelse gir oss mulighet til å videreutvikle oss selv og andre, samtidig som vi kan lære av hverandre gjennom felles arbeidsoppgaver. Ledelse handler blant annet om å skape gode resultater gjennom andre tillitsrelasjoner og dialog.

Et klubbmedlem med ledererfaring kan være en god inspirator og bidragsyter for andre klubbmedlemmer gjennom erfaringsutveksling, foredrag og diskusjon.

En god ledelse er nøkkelen til å skape gode resultater. Alle kan bidra, støtte og utfordre hverandre til å prestere sitt beste. God ledelse øker trivsel og produktivitet!

Vi gir med dette stafettspinnen videre til

**MOSS
SOROPTIMISTKLUBB!**

FORT OG FINT
VELKOMMEN TIL DEKKET
BORD

TØNSBERG
SOROPTIMISTKLUBB
har et restopplag av
boken!

Ta kontakt med
Anne Brit Lystrup:
annebrit@jenko.no

*Denne plassen er
sponset
av anonym annonsør.*

*Beløpet er gitt som støtte
til arbeidet
Larvik
Soroptimistklubb gjør
for å gi kvinner hjelp
til utdanning.*

KRISTIN RUDER, LEDER • TØNSBERG SOROPTIMISTKLUBB

UTDANNINGS- FONDET

Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner

FONDETS OPPRETTELSE:

I 1985 ble Norske soroptimisters utdanningsfond vedtatt på representantskapsmøtet i Norgesunionen. Forut for dette, i 1983, var to soroptimister sammen på en kongress i Tyrkia; Wenche Klunderud fra Larvik og Bergljot Knutsen fra Voss.

WENCHE KLUNDERUD

BERGLJOT KNUTSEN

Der traff de mange representanter fra de forskjellige afrikanske klubbene og fikk idéen til et utdanningsfond i regi av Norgesunionen.

ELLEN GADE

Det ble bestemt på representantskapsmøtet at Syd II skulle ta den første styrejobben og Ellen Gade fra Sandefjordklubben ble den første leder.

FORMÅL:

Formålet med utdanningsfondet er å yte økonomisk støtte til utdanning for kvinner i utviklingsland hvor det er soroptimistklubber som tilhører den Europeiske Føderasjonen (SIE) I henhold til fondets vedtekter heter det at utdan-

*Hjelper du en mann,
hjelper du mannen.
Hjelper du en kvinne,
hjelper du en hel familie.*

”

ningen fortrinnsvis bør foregå i søkerens hjemland.

Tønsberg soroptimistklubb overtok styrevervet i 2013 og overlater stafettpinen 1 oktober 2017 til neste klubb.

Fondet har styrket vår kommunikasjon og vennskap med andre soroptimister, spesielt i Afrika. Det har gitt oss mer kunnskap om kvinnens stilling og daglige livssituasjon i de forskjellige land.

Klubben vår har hatt målrettede prosjekter, f. eks. julemesse, kjølesalg og blomsterbok, som har brakt inn mange penger til videre utdeling. I 2016 samlet bare vår klubb inn nesten kr. 85.000. Når en tenker på at utdanningsstipendene gjennomsnittlig er på fra kr.4000-8000, så det er fantastisk innsats fra vår klubb! I 2016 ble det delt ut 104 stipend: kr.541 575,-.

Styret i fondet:

Fra venstre: Solveig Kittilsen, Giulia Brighenti Schøyen, Anne Brit Lystrup og Kristin Ruder

Den gode ferieopplevelsen starter hos oss!

ASKJEMS

BOBILER • CAMPINGVOGNER • REKVISITA
Åshaugveien 4 • 3170 SEM • post@askjems.no

33 30 13 00

www.askjems.no

Larvik soroptimistklubb

Nå er vi i farta igjen!

Julemerker

Larvik soroptimistklubb selger julemerker til inntekt for Norske soroptimisters Utdanningsfond for kvinner. Støtt arbeidet vårt, kjøp julemerker som pynter opp på julehilsningene til venner og forettingsforbandleier.

Ett ark med 10 merker koster bare kr **25,-** plus porto

Send gjerne bildene bestilling!

Elton Katrine
Julefrimerkeassistent

Send bestilling til thorka2@online.no

Husk å kjøpe **LILLA SLØYFER** fra **unionen** og støtt arbeidet mot handel av kvinner!
KONTONR.:
2801 18 11835

SORord

- ord verd å lese

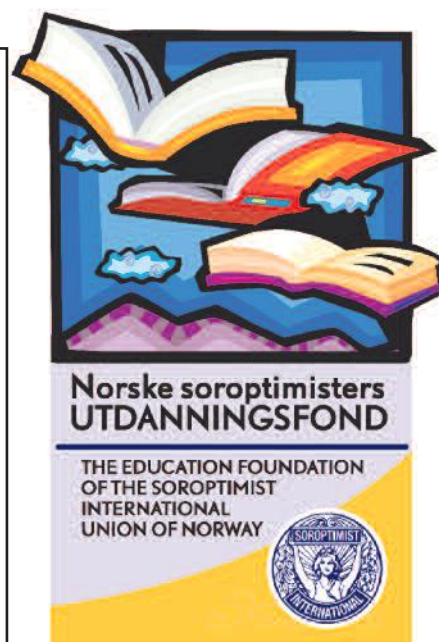
Larvik Løk

Hummerbakkveien 253 • 3294, STAVERN

Tjestrøm
 PLASTINDUSTRI AS
 Sertifisert Miljøfyrtårn

Løkka 17 • 33 11 63 66 • 3271 Larvik

Abonner på iFOKUS - gratis blad utgitt av FOKUS, Forum for kvinner og utviklingsspørsmål. Klikk deg inn på denne linken og få gratis blad med mye info om kvinnespørsmål! <http://www.fokus-kvinner.no/no/Forsiden/Magasinet-Kvinner-Sammen/>

Norconsult

**Tverrfaglig rådgivere
 midt i Larvik**

Prosjektadministrasjon - Elektro - Eiendom - Brann - Kommunalteknikk
 - VVS Bygg - Plan Miljø - Landskapsarkitekt - Oppmåling

www.norconsult.no

Norconsult AS, Nedre Fritzøegate 2,
 3264 Larvik, Tel. 331 41 400

Norconsult

VÅRE TILLITSKVINNER!

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett Brett!

F.v. president Sissel Hobæk, styremedlemmene Britt Ohrem Brastein, Torild Gusland, Kristin Dons Wallebek, Maria Brekke-Jakobsen, Ina Maria Snedal Tufte og Jane Sandli.

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2016 til 2017, fra oktober til oktober. Valgkomiteén hadde en grei jobb i år, siden få skulle ut av verv. Positive medlemmer sa ja til verv!

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

tillitskvinner fra oktober 2016/17

PRESIDENT: Sissel Hobæk

STYREMEDLEMMER:

Britt Ohrem Brastein
Maria Brekke-Jakobsen
Ina-Maria Snedal Tufte
Kristin Dons Wallebek

VARAMEDLEMMER:

Jane Sandli
Torild Gusland

REPRESENTANTER TIL UNIONEN,

1. REPRESENTANT:

Sissel Hobæk, president

2. REPRESENTANT:

Maria Brekke-Jakobsen

SUPPLEANTER TIL UNIONEN,

1. SUPPLEANT: Britt Ohrem Brastein

2. SUPPLEANT: Ina-Maria S. Tufte

3. SUPPLEANT: Jane Sandli

PROGRAMANSVARLIG

Leder: Lill Bjørvik

Assistent: Margaret Støle Karlsen

PROGRAMKOMITÉ,

Trine Lise Fevik

Hilde Eskedal

Torunn Hammer Haarberg

Tove Stensgård Hellum

REKRUTTERING,

Ina-Maria Snedal Tufte
Margaret Støle Karlsen
Anne-Brit Hellerud
Tove Akre

VALGKOMITÉEN

Gro Stalsberg
Marion Andersen

REVISOR

Jorunn Sjønnesen
Gro Stalsberg

Nettansvarlig

Ellen Katrine Snedal, leder
Maria Brekke-Jakobsen

PR/Markedsansvarlig

Margaret Støle Karlsen

Redaksjonen for Sorord

Lill Bjørvik,
Torunn H. Haarberg,
Margaret Støle Karlsen,
Sølvi Snedal Tufte

FAKTA

Varsko til norske selskaper!

For første gang har Verdensbanken trukket et lån tilbake fordi et selskap ignorerte varslene om brudd på kvinners rettigheter. Dette bør norske selskaper merke seg.

FOKUS (Forum for kvinner og utviklingsspørsmål).

ELLEN MIDTVIK, leder

SANITETSKVINNE-KAFÉ

Larvik sanitetsforening startet opp med Kvinnekafé i februar 2016, da kom det 1 dame! Men det kan bare bli bedre, sa vi, og det ble det! ca. 20 hver gang. Vi hadde 8 kafékvelder eller ettermiddagskafé er det vel, da det er fra kl. 17-19, siste tirsdag hver måned. Da kan noen ta seg av barna hjemme mens mor kan gå ut, tenker vi!

Vi har laget en plakat med invitasjon på norsk, somalisk, arabisk, polsk og tigrinya så «alle» kan lese den, og den henger vi opp på biblioteket, helsesitasjoner, legekontorer og alle Norskskolens avdelinger. Jeg sender også invitasjonen på sms til de 45 jeg

har på tlf.! Vi har stort sett servert kaker, alle har presentert seg så godt de har kunnet, noen får hjelp da de er ganske nyankomne.

Så blir det helt fantastisk! Stemningen og lydnivået er mildt sagt høyt! Siste møtet før sommeren var vi 28, 18 fra 8 forskjellige nasjoner! Vi spurte om det var noe de hadde lyst at vi kunne ta opp, et tema, noe de ville vite mer om og lære og det kom raskt ønsker, og det er det vi planlegger i år.

Vi har hatt to kafeer til nå i 2017 og på forrige møte hadde vi en foredragsholder som tok opp temaet: Kosthold

og ernæring og vi hadde tolk på somali og arabisk. Det var også damer fra Polen og Ukraina, men de skjønte ganske bra hva som ble sagt, med litt hjelp av norske damer. Vi var 42 damer, 10 var etnisk norske!

De neste temaene vi skal ta opp er diabetes, kvinnerelaterte sykdommer/plager og noe som er viktig: barns bruk av nett og foreldrenes rolle i dette, vite hva barn ser på nett og forhindre uønsket nettsøk.

Larvik sanitetsforening har søkt og fått godkjent midler til dette.

Vi tror at Kvinnekaféen er en veldig fin måte å integrere kvinner på i alle aldre i Larvik kommune og så er det rett og slett utrolig moro!

Medlemmer i Larvik soroptimistklubb er med som samtalepartnere med innvandrerkvinnene som deltar på sanitetsforeningens kvinnekafé. Svært trivelig for oss og til god hjelp for kvinner som gjerne vil lære seg språket vårt.

DRONNING MAUDS DESSERT

- 3 eggeplommer
- 4 ss sukker
- 1/2 vaniljestang
- 3 plater gelatin
- 3 dl kremfløte
- 3 ss vann
- 125 gram mørk sjokolade 70 %, revet
- smakstilsettes med god portvin

Begynn med å bløtlegge gelatinplatene i kaldt vann. Del vaniljestangen 2. Splitt den ene halvdel på langs og ta ut alle frøene. Pisk eggeplommer, sukker og vanilje til eggedosis. Visp fløten til myk krem.

Kok opp vann i en kjele og legg restene av vaniljestangen i (for å få med mest mulig vaniljesmak). Klem vannet ut av gelatinplatene, fjern vaniljestang og løs gelatinen opp i vannet. Rør inn portvin i gelatinvannet. Smak til mengden portvin, men husk at smaken reduseres noe da blandingen vendes både inn i eggedosis og krem. Rør

gelatinblandingen inn i eggedosisen, og vend inn pisket krem.

Fyll fromasj og revet sjokolade lagvis i serveringsglass og avslutt med revet sjokolade.

Sett fromasjen kjølig til den stivner og pynt med druer eller friske bær.

Hilsen

Marit Kjøbro

PS!

Dette er min favorittdessert. Den minner meg betydelig om min mormor og oppskriften har jeg fra henne!

FAKTA

CARLSENFRTZØE
Den lokale byggevarerpesialisten
med eget glassverksted
Tlf: 33 13 99 66

Maud Charlotte Mary Victoria, av huset Sachsen-Coburg-Gotha var Norges dronning ved kong Haakon VII's side fra unionsoppløsningen i 1905 til sin død. Hun var Norges første dronning siden 1319 som ikke også var dronning av enten Danmark eller Sverige.

MARGARET STØLE KARLSEN

VIKTIG KONSULTATIV STATUS I FN!

sultativ status 1) er det høyeste nivået og gis store internasjonale ikke-statlige organisasjoner som er representative for brede segmenter i samfunnet og som arbeider med alle saksfeltene til ECOSOC. Dette er den mest eksklusive statusen, og innehas av et mindre antall organisasjoner (pr. 1992 var det bare 37 slike organisasjoner).

Organisasjonene har rett til å fremføre sine synspunkter i sesjonene til FNs økonomiske og sosiale råd.

SI er en verdensomspennende organisasjon for yrkeskvinner etablert i 1921 og har i dag ca. 90.000 medlemmer i 125 land.

Soroptimist Internasjonal

samarbeider med internasjonale nettverk og partnere, bl.a. FN og dets organer, Organisasjonen for kvinners rettigheter (AWID), Verdens jentespeidere og World YWCA, Verdensorganisasjonen av unge, kristne kvinner - et globalt nettverk av kvinner som arbeider for sosial og økonomisk endring i over 120 land over hele verden - bare for å nevne noen - dette for å sikre at behovene til kvinner og jenter er representert i global politikk og settes på dagsorden.

Soroptimist Internasjonal bruker sitt vidtrekkende nettverk av soroptimister over hele kloden til å formulere anbefalinger og kampanjer som kan forbedre livene til kvinner og jenter.

Vår organisasjon har altså konsultativ status i FN – på høyeste nivå, og dette gir SI det privilegiet og ansvaret til å uttale seg på vegne av soroptimistene og samfunnet omkring oss. Vår konsultative

stilling i FN gjorde sitt til at våre representanter fikk anledning til å snakke med beslutningstakere hele 10 ganger i 2012!

Småskalaprosjekter, kan ha stor innvirkning på livene til kvinner og jenter, når soroptimister verden over jobber sammen mot samme mål.

SIE-klubber har gjennomført 6647 prosjekter fra 2012 til mars 2017, som økte kvinners tilgang til utdanning og lederskap, og så mange som 1,7 millioner kvinner og jenter rundt om i verden nøt godt av disse prosjektene. Prosjektene genererte inn 15.847.242,- Euro.

Vi jobber globalt – vi er en global stemme for kvinner og jenter!

Over 80 000 soroptimister over hele verden jobbet med prosjektene og fokuserte på bevisstgjøring, formidling og handling!

Soroptimistene fikk høyeste

konsultative status i FN allerede i 1984 – altså for 31 år siden i år! Dette bør vi være stolte over og ikke minst fokuserte på. Dersom vi ikke sender inn våre PFR-rapporter og rapporterer våre prosjekter kan vi miste denne statusen!

Larvik-klubben har alltid sendt

inn PFR-rapporter over store og små prosjekter som klubben har. Også i år har klubben levert inn flest prosjekter på landsbasis.

Det må vi fortsette å gjøre, et arbeid som er pålagt klubbens programansvarlige (PA) og hennes assistent! (APA) :-)

Konsultativ status er en status noen internasjonale organisasjoner, herunder FN, gir til ikke-statlige organisasjoner. Begrepet er oftest brukt i sin opprinnelige betydning, organisasjoner som «er i konsultativ status med FNs økonomiske og sosiale råd» (ECOSOC).

Også andre organisasjoner, slik som Europarådet, gir organisasjoner en lignende status (nå kalt deltagerstatus i Europarådet).

Konsultativ status gir en ikke-statlig organisasjon rett til å delta i arbeidet til FN eller en annen internasjonal organisasjon, f.eks. gjennom rett til å delta på møter og fremføre sine synspunkter.

I FN er konsultativ status delt i tre kategorier, med ulike rettigheter for hver kategori:

- **Generell konsultativ status (tidligere kon-**

Kan ikke leve på luft: En kvinne i Santiago, Chile, selger ballonger under en demonstrasjon mot pensjonssystemet i fjor. Arbeidere i uformell sektor, inkludert mange kvinnelige gateselgere som henne, har ingen opptjent pensjon, og går en fattig alderdom i møte. Foto: Giulia Dessí.

KVINNER: - EN ØKONOMISK UNDERKLASSE

- Åtte spørsmål og svar om kvinner, økonomi og arbeidsliv

Av Oda Gilleberg,
kommunikasjonsleder i FOKUS
– Forum for Kvinner og
Utviklingsspørsmål -
og redaktør for iFokus

Feilslåtte økonomiske systemer, godt hjulpet av juridiske forbud for kvinner, opprettholder en verden der kvinner utgjør en økonomisk underklasse.

1 Hvilke yrker har kvinner?

Globalt er det flere kvinner enn menn i helse- og utdanningssektorene, mens kvinner er underrepresentert i ingeniør-yrker, vitenskap og informatikk. Innenfor samfunnsfag, næringsliv og jus, mener Verdensbanken at kvinner og menn er ganske likt representert.

I hvilke yrker man finner flest kvinner og menn, varierer etter lands økonomi. I lavinntektsland, er jordbruket den viktigste kilden til arbeid for kvinner. I mellominntektsland er det varehandel som ansetter flest kvinner, mens en tredjedel av arbeidende kvinner i rike land jobber i omsorgs- og utdanningssektorene.

Kvinner er også overrepresentert i tekstilbransjen. Denne bransjen ser vi nærmere på senere i bladet.

2 Tjener kvinner og menn like mye?

På verdensbasis tjener kvinner 23 prosent mindre enn menn. Med samme utviklingsnivå som i dag, vil det ta mer enn 70 år å utjevne lønnsforskjellene, mener FNs arbeidslivsorganisasjon (ILO). ILO hevder at for å kunne minske lønnsgapet, må kjønnsbalansen i arbeidslivet bli gjenstand for politiske reformer, først og fremst ved avvikling av lover som hindrer kvinners arbeidsmuligheter og økonomiske utvikling.

3 Jobber kvinner og menn like mye?

Ifølge ILO og Verdensbanken, deltar bare halvparten av verdens kvinner i arbeidsfør alder i arbeidslivet, mens rundt 77 prosent av mennene deltar. Kvinner henger motvillig etter; den globale arbeidsledigheten for kvinner er på 6,2 prosent, nesten ett prosentpoeng høyere enn for menn. Kvinner har også bare halvparten så stor sannsynlighet for å få seg fulltidsjobb, sammenlignet med menn. Men likevel jobber kvinner mer enn menn! Gjennomsnittlig utfører kvinner 66 prosent av verdens ulønnede arbeid. Husarbeid og omsorg for barn og eldre utgjør mesteparten av det ulønnede arbeidet. Når man slår sammen lønnet og ulønnet arbeid, arbeider kvinner 50 minutter mer enn menn hver dag. Ubalansen mellom kjønnene oppstår tidlig. Ifølge Global Gender Gap Report 2016, bruker jenter 30 prosent mer av tiden sin på ulønnet arbeid sammenlignet med gutter.

4 Har kvinner og menn tilgang til de samme jobbene?

Nei. I over 100 land finnes det restriksjoner på hvilke type jobber kvinner skal kunne utføre, og når. Kvinner er spesielt ekskludert fra jobber som blir ansett som fysisk tunge, farlige eller umoralske. Nesten 30 land nekter kvinner å jobbe om natten. I Russland for eksempel, er det mer enn 450 jobber kvinner ikke kan få fordi staten vil «beskytte kvinners helse». Blant annet får de ikke kjøre tog eller lastebil, jobbe med bulldosere og andre store maskiner, eller være rørleggere som reparerer kloakk.

I Argentina kan ikke kvinner produsere eller selge alkohol. På Madagaskar får ikke kvinner produsere eller selge «umoralsk» litteratur og andre trykksaker.

Nesten alle landene i Midtøsten og Nord-Afrika har juridiske restriksjoner for hva kvinner ikke kan jobbe med. Noen restriksjoner finner man også i Europa, blant annet i Frankrike, hvor kvinner ikke får løfte tyngre enn 25 kilo, eller 45 kilo med trillebår.

Mange av jobbene som holdes utenfor rekkevidde for kvinner, er godt betalte jobber i for eksempel gruvedrift og produksjon. Ekskluderingen opprettholder et kjønnssegregert arbeidsmarked, og låser kvinner i lavtlønnede yrker. Dette er negativt også for selskapene, som blir forhindret fra å velge de mest kvalifiserte arbeiderne på grunn av et kunstig skille basert på kjønn.

5 Hva annet holder kvinner utenfor arbeidslivet og i lavtlønnede yrker?

Verdensbankens store undersøkelse i 173 land viser at 155 land har minst én lov som forhindrer kvinner i å delta i

arbeidslivet eller det økonomiske liv på linje med menn. For eksempel finnes det lover i mange land som forhindrer kvinner fra å skaffe seg id-kort, åpne bankkonto eller å arve og eie jord. I 18 land har ektemenn juridisk rett til å nekte konen sin å arbeide utenfor huset. Velferdsordninger har også mye å si for kvinners yrkesdeltagelse. De fleste land har en eller annen form for barselpermisjon for mor - det er bare Papua Ny-Guinea, Surinam, Tonga og USA som ikke har lovfestet retten til betalt fødselspermisjon for mor -, men de færreste har juridiske permisjonsordninger for far. Disse ordningene påvirker kvinners valg og arbeidsmuligheter. I tillegg mangler kvinner i nesten 50 land juridisk beskyttelse mot vold i nære relasjoner.

6 Hva har fraværet av juridisk beskyttelse mot vold med økonomi å gjøre?

Det anslås at så mange som 1 av 3, eller 1 milliard, kvinner vil bli utsatt for vold i løpet av livet. Det er ofte kvinnens mannlige partner som utøver volden. Vold forhindrer kvinner fra å ta utdanning og delta i arbeidslivet. Kvinner som har blitt utsatt for seksuell vold og trakassering, har over to ganger større sannsynlighet for å få alkoholproblemer, og nesten tre ganger større sannsynlighet for å lide av depresjoner. Disse og andre konsekvenser av vold hemmer kvinners økonomiske muligheter. Når kvinnen er økonomisk avhengig av mannens inntekt, er det også mindre sannsynlig at hun forlater ham om han er voldelig. Vold rammer kvinner i alle aldre og fra alle sosiale lag, men ifølge Verdensbanken virker økonomisk selvstendighet beskyttende mot vold. Jo bedre den personlige økonomien er, jo mindre vold utsettes kvinner for. Kvinner som lever i økonomisk sterke husholdninger, har 45 prosent mindre sjanse for å bli utsatt for vold, sammenlignet med kvinner i fattige husholdninger. Verdensbanken anslår at vold mot kvinner koster 3,7 prosent av et lands bruttonasjonalprodukt på grunn av tapt produktivitet. Dette utgjør mer enn det

dobbelte av det de fleste land bruker på utdanning.

7 Hvordan oppstår forskjellene mellom kvinner og menns økonomiske muligheter?

Feilslåtte og misforståtte økonomiske systemer skaper ulikhet og urettferdig fordeling, mener Oxfam International. I den nye rapporten «An Economy for the 99%», retter organisasjonen sterk kritikk mot det de kaller «crony capitalism». «Kameratkapitalismen» kommer bare de rike til gode - eierne av de store internasjonale selskapene - på bekostning av fattigdomsbekjempelse og vårt felles beste. Økonomiene er bygget på en rekke feilantagelser og misforståelser, hevder rapporten. Den største er neoliberalismen; troen på at økt rikdom på toppen vil «dryppe ned» på de som har mindre. Det er totalt feilslått, skriver Oxfam, og hevder at også Det internasjonale pengefondet har identifisert neoliberalismen som hovedårsaken til økende ulikhet i verden. Når åtte menn sitter på like mye rikdom som den fattigste halvparten av verdens befolkning, er det på tide å skape et nytt og mer humant økonomisk system, skriver Oxfam. Sentralt for en ny økonomisk struktur, er blant annet kvinners rettigheter.

8 Hva må gjøres for å forandre situasjonen?

Likestillingen er selve hjertet i det nye økonomiske systemet som Oxfam profilerer. For å skape et mer rettferdig system, er det avgjørende at kvinner og menn får like økonomiske muligheter. Hindringer for kvinners økonomiske utvikling, blant annet manglende tilgang til utdanning og helsetjenester, må opphøre. Det må bli slutt på at sosiale normer legger begrensende føring-

er for kvinners roller i samfunnet, og ubetalt og anstendig arbeid må bli anerkjent og belønnet.

For å oppnå bærekraftsmålene må det dessuten skapes flere og bedre jobber for kvinner, ifølge ILO.

Denne artikkelen ble først publisert i magasinet iFokus nr. 3 – 2016, utgitt av FOKUS – Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål. Magasinet er tilgjengelig på www.fokuskvinner.no. Artikkelen er publisert på nytt med tillatelse fra FOKUS. Norgesunionen av Sorooptimister er medlem i FOKUS.

Kina er ett av de 18 landene i Verdensbankens rapport som ikke har lover som forskjellsbehandler kvinner og menn. Faktisk er kjønnsdiskriminering forbudt i Kina. Det betyr likevel ikke at diskriminering ikke finner sted. Ifølge Catalyts.org, tjener kvinner 35 prosent mindre enn menn for likt arbeid. Og i en undersøkelse i 2010, oppga 72 prosent av kvinnene at de hadde opplevd å ikke bli ansatt i en jobb grunnet kjønnsdiskriminering. Hele 75 prosent av disse trodde de hadde fått avslag på grunn av at de skulle gifte seg eller få barn. Ifølge Global Gender Gap Report 2016, deltar rundt 70 % av kvinner i arbeidsfør alder i arbeidslivet. Kina er rangert som nr. 99 (av 144 land) på den globale likestillingsindeksen.

Foto: Wu Zhiyi, World Bank

Jeg er spurt om å skrive om min hobby. Ordet «hobby» får meg til å tenke på noe konkret, slik som fotograf-ering, fluefiske, frimerkesamling, bilde-vev, kurvfletting osv. osv. Jeg har ikke noe av dette i det hele tatt - så har jeg da en «hobby»??

Nei, egentlig ikke og det er sikkert ganske mange som meg, men kjeder jeg meg?? Nei så langt ifra. Jeg greier meg helt fint og dagene er både til-

fredsstillende og fulle uten en hobby.

Men jeg har interesser: bøker, strikke-tøy, turer, reiser, musikk og mye, mye mer. Jeg er i styret til Poesiparkens Venner og er veldig opptatt av Poesiparken «vår». Jeg er bl.a. guide-koordinator for poesi-vandr-ingene. Og så er jeg jo med i soroptimist-klubben!!

Jeg har gjennom et langt arbeidsliv vært oppe ca. kl. 06.00 hver morgen. Nå som jeg er pensjonist er jeg fremdeles for-holdsviis tidlig oppe, men nnyyter late og lange morgener med god tid til frokost, Østlands-Posten og Aftenposten (på papir selvfølgelig), jeg har til og med tid til en ekstra kopp te.

Det er ikke hver dag jeg har møter eller avtaler, da blir det litt som Ferdinand

Finne sa: «Veien blir til mens man går» - det blir også dagen.

Vel - dette ble vel mer «Min dag» enn «Min hobby», men jeg tror faktisk at mange med meg ikke har en konkret hobby, men i stedet mange interesser.

Marion Andersen

Godde venner
forlenger smilet

NYTT
MILJØNETT

Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!

30,- pr. stk.
pluss porto

Super venninnegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere! Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)

Bestill gjerne klubbvis:
thorka2@online.no

Skinnende soroptimistring!

Kjøp deg skinnende soroptimistring fra Larvik-klubben!

Som soroptimister har vi mange muligheter til å synliggjøre vårt medlemskap i vår organisasjon.

En ring i gull eller sølv kan være en fin måte å markere medlemskapet på. Larvik-klubbens egen gullsmed har designet ringene, og du kan sende en e-post til henne og få mer informasjon om størrelser og pris: **aheller3@online.no** 10% av prisen går til Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner.

Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner ble etablert for å støtte kvinners mulighet til utdanning. Søknad for støtte må være godkjent av en lokal soroptimistklubb på stedet studenten bor eller studerer.

Fondet så dagens lys i 1985, og første utdeling fra fondet skjedde i 1990. Fondets målsetting er å promotere, gjennom støtte, utdanning til kvinner som ellers ikke ville ha finansielle muligheter til å fortsette sin utdanning.

Støtte til kvinners yrkesutdanning i utviklingsland er grunnpilaren for opprettelsen av fondet.

Reis på R/L-møtet i OSLO, så får du både se og prøve ringene!

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Redd Barna www.reddbarna.no - GI DITT BIDRAG!	<i>Elsker du interiør og ønsker inspirasjon til hjemmet eller hytta?</i> Hos Kari-Ann på Brygga Interiør får du kreative råd og nye ideer. Se nyheter fra Lene Bjerre, Herregård-SAA, Høie, Cawø, J-line og Gant. Fritzøe Brygge • Larvik • 90081502 10.00 -20.00(18)
FARGERIKE Kommer du til oss hjelper vi deg med fargesetting og løsninger tilpasset ditt hjem og din smak. Buggesgate 3, Torstrand, Larvik, 33139440 www.fargerike.no	Nansetgt. 11 -33 11 7171 post@laurvig.no • www.laurvig.no
<i>Byens eneste sektumsapotek som har langåpent!</i> Du finner oss i Amfi Larvik * 9-19(16) SVANEN	EXTRA Extra stort utvalg til Extra lave priser
Fritzøe Brygge • LARVIK • 33156700 Du får så mye mer	FARRIS BAD - ta tiden tilbake! www.farrisbad.no tlf. 33 19 60 00

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Alt av markedsmateriell

bk.no

TRYKKSAKER | GRAFISK | PROFIL | EMBALLASJE | MEDIA | ALL MADE
WEB DESIGN | FIRMAGAVER | PROFILTØY

THORESEN
transport a.s

sport 1
ekte sport.

STAVERN SPORT
DRONNINGENSGATE 2
• 3319 89 41
Stavern.sport@sport1.no

★★★★★
HOTEL WASSILIOFF
STAVERN

Havnegaten 1
3290 Stavern
33 11 36 00

Unn deg en elektriker!

HAFA
ELEKTRO • AS

33 13 38 88

"Et godt liv handler litt om skjønnhet,
mye om sunnhet, men mest om helhet"

sunkost

1. etasje på Amfi Larvik
33 13 14 40
9-20

Hvert 6.
Sunkost-produkt
GRATIS!

 TØNSBERG
FELDENKRAIS
STUDIO

Gruppe-
trening
vår og høst

*Alle kan bevege seg lettere og bli mer smidige
Alle kan redusere sine muskelspenninger
Alle kan få friere pust og utvikle bedre balanse*

KRISTIN RUDER 932 17 240
feldenkraismetoden.no

LARSEN

GARTNERI AS
Tlf. 33 18 32 62 - VELDRE

DISTRIKTSKONTAKTENS TILBAKEBLIKK

En av hovedoppgavene til en distriktskontakt er å inspirere klubbene i deres arbeid med å finne nye medlemmer. For meg har derfor vært viktig å få kontakt og besøke klubbene i vårt distrikt.

Jeg hadde som mål å besøke alle klubbene i distrikt syd2 i løpet av våren.

Det ble ikke så lett som jeg hadde trodd.

Til nå har jeg bare vært i Sandefjord soroptimistklubb. Møtet var et bedriftsbesøk på «Gründeriet» hvor vi fikk en spennende innføring i hvordan det jobbes med gründere i Sandefjord. I dette arbeidet hadde de et godt samarbeid med Sandefjord kommune. Det er alltid hyggelig å møte damer fra andre klubber, og jeg hadde en lærerik kveld.

Jeg håper at jeg i løpet av høsten får muligheten til å besøke de andre klubbene, Tønsberg, Holmestrand, Skien/Porsgrunn, i vårt distrikt. I tillegg er det viktig at representanter fra klubbene møtes slik at vi kan utveksle erfaringer og ideer i rekrutteringsarbeid. Et slikt møte vil bli arrangert i Larvik i oktober.

Etter oppfordring fra unionspresidenten, har jeg prøvd å motivere klubbene i vårt distrikt til å få satt opp forestillingen «Valgt det», forestillingen om menneskehandel, på de videregående skole. Er litt usikker på responsen og er spent på hvor mange skoler som har invitert inn denne viktige forestillingen.

For meg er det viktig at distriktskontakten brukes av klubbene, og da tror jeg det er avgjørende at DK og klubbene møttes.

I forkant av L&R møte i Oslo skal alle distriktskontaktene i Unionen møtes, og jeg ser fram til å få noen ideer og innspill på hvordan jeg kan få dette vervet til å fungere på en bedre måte.

Torunn Hammer Haarberg
distriktskontakt Syd II

BESTILL MILJØNETT!

Flotte til eget bruk,
til venninnegaver eller til
gjester på klubbmøtene!

Kr 30,- pr. stk.
pluss porto!

3 for 100,- kroner! :-)

thorka2@online.no

Bohus tilbyr et meget bredt utvalg
av møbler og interiørprodukter til
meget gode priser.

 Bohus®

Løkka 6 • Larvik • 33 13 49 70

FNS MØTE OM KVINNERS STILLING (CSW)

Møtet i New York i Kvinnekomisjonen (CSW) er den viktigste internasjonale møteplass for diskusjon om kvinners rettigheter. CSW ligger under FNs økonomiske og sosiale råd.

Rapport til Sorord fra Hafdís Karlsdóttir, Island

Siden jeg deltok på FNs møte om kvinners stilling (Commission Status of Women, CSW) for fjerde gang, hoppet jeg over den innledende dagen med foredrag og underholdning. Denne dagen er spesielt viktig for de som møter for første gang. Jeg ankom på søndag, og programmet var fullt fra mandag morgen. Først var det en orientering for hele delegasjonen fra Soroptimist International i FN-bygningen, deretter deltok jeg på seminaret «Likestilling i Norden, hva kan vi lære av den?». Likestillingsministrene fra de fem nordiske land og noen eksperter hadde paneldebatt om likestilling og om hvorfor de nordiske land topper listen i verden. Noe av svaret er sterk lovgivning mot diskriminering, foreldrepermisjoner og godt velferdssystem. Det sterkeste virkemiddel har vært foreldrepermisjoner og kvinnekvotering til bedriftsstyrer.

Senere på dagen var det foredrag om likelønn og hvorfor utviklingen dit går så langsomt i verden. FN-kvinner, deltagere fra Island, Sveits og International Labour Organization (ILO) brakte statistikk om dette, og hensikten var å få til en global kamp for likelønn som vi alle kan bidra til. Dessverre fikk jeg ikke med meg hele møtet, for det kolliderte med en mottakelse som SI holdt, og den ville jeg ikke unnvære. Mer enn 80 soroptimister fra hele verden var til stede ved dette store FN-møtet. Flott anledning til å møte dem, og også møte likesinnede kvinner fra andre organisasjoner.

Andre viktige møter jeg var til stede ved, var: Likestilling i arbeid og lønn.

Hvilke virkemidler er gode? Den nordiske modellen om bekjempelse av prostitusjon. Mannens rolle og plassering av ansvar. Økonomisk uavhengighet for jenter og kvinner, der soroptimister foredro om sine prosjekter. Salen var stappfull, kvinner satt på gulvet og stor bak i salen.

«Iceland and HeforShe», om å endre menns og gutters innstilling til likestilling mellom kjønnene, der man introduserte en metode for å ta tak i problemet i sitt nærmiljø, på sin arbeidsplass eller skole.

I løpet av uken i New York deltok jeg på 15 presentasjoner/foredrag og møtte hundrevis av kvinner. Min siste dag ved CSW var like travel og lærerik som den første. Tidlig på morgenen holdt SI briefing i FN-bygningen, deretter et seminar arrangert av Women for Water Partnership sammen med SI «Women in Water Diplomacy».

Yvonne Simpson, SI's president, ledet møtet, og Mariet Verhoef-Cohen, påtroppende president, ga et inspirerende foredrag om hvor viktig det er at kvinner arbeider for og er partnere når det gjelder å oppnå tilgang til vann og sanitær. Vann har alltid vært økonomisk drivkraft og inngang til å gi kvinner innflytelse. Å involvere både kvinner og menn i arbeidet med å skaffe vann, øker effektiviteten. Å skaffe vann har vanligvis blitt ansett som en teknologisk utfordring, og i generasjoner har teknologi vært et ikke-tema for kvinner. Selv kvinner tror det! Det er på tide at kvinner blir inkludert på alle beslutningstrinn. Etterpå ble det livlig diskusjon med mange spørsmål og svar. Dette var et veldig lærerikt seminar og nok en gang forlot jeg et møte med smil om munnen og fast i troen på at vi sammen kan forandre verden.

Til sist i min CSW-uke gikk jeg til NGO CSW Forum Rally som ble holdt på Dag Hammarkjølds plass, der taler, sang og underholdning fant sted. Deretter dro jeg til flyplassen med hodet fullt av ideer og entusiasme og lyst til å arbeide videre for kvinners beste.

(Fritt oversatt og forkortet av Sissel Hobæk)

Hafdís Karlsdóttir

FAKTA

På klubbnivå:

1989-1993 Koordinator
Menneskerettigheter og status for kvinner
1991-1993 Finanskontroller
1993-1995 kasserer
1995-1997 styremedlem
1997-1999 klubbpresident
1999-2001 guvernør

På unionsnivå:

1994-1998 Revisjonskomité
1998-2002 Finanskontroller
2002-2005 President og IPP
2005-2007 Red. av EU-bulletin 'Tidings'
2013-2016 Prosjektleder for implementering av den nye SIE strukturen, på Union- og klubbnivå.
2016-2018 Formann for stipendkomitéen

På føderasjonsnivå:

2007-2009 Første Vice President i SIE
2009-2013 Finanskontroller

Å lese en god bok hører til de godene som gir livet mitt det lille ekstra; Det innebærer at jeg har roen, at jeg har tiden som er bare min, og at jeg finner en bok som fanger meg. En bok jeg nesten er litt engstelig for å lese for fort, at den skal ta for fort slutt.

Noen forfattere representerer det uventede, og dette gjelder i aller høyeste grad den boken jeg har valgt å anbefale dere lesere.

Maja Lunde var for meg en ukjent barnebokforfatter som så kom ut med en bok med tittelen "Bienes historie". Hadde ikke en god venninne anbefalt den så sterkt, ville den og forfatteren forblitt ukjent for meg en stund til.

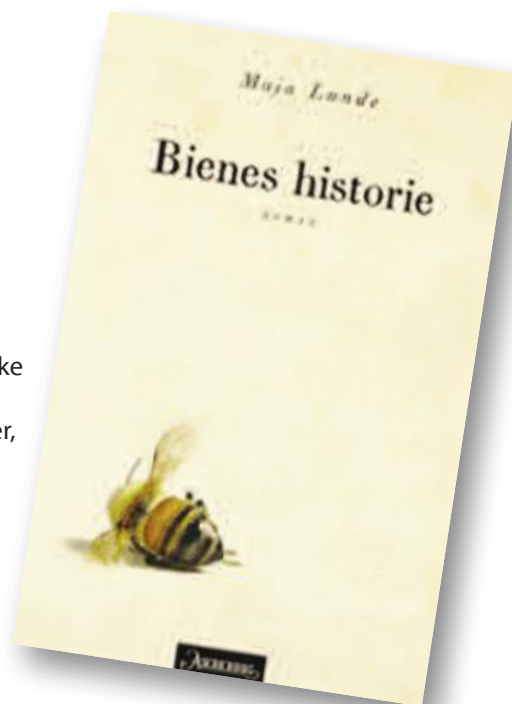
Denne boken fenget allerede når jeg leste den korte beskrivelsen på baksiden av permen.

Boken tar for seg en av de mange miljøutfordringer vi ser true deler av vår eksistens, og Maja Lundes geniale fortelling knytter bienes historie til tre familiehistorier som befinner seg i tre ulike tidsepoker, og på ulike områder for sitt livsgrunnlag. Vi får fortellinger fra vår fjerne, men allikevel nære fortid gjennom biologen på 1850-tallet, fra vår egen tid hvor fortellingen skildrer birøkteren og hans familie i USA, og her skildres ikke bare miljøutfordringer, men også

generasjonsmotsetninger og den raske utviklingen som skaper generasjonskonflikter, kampen for egne drømmer, om generasjonskonflikter og sorgen ved brutte drømmer. Vi får også innblikk i forskjeller mellom kjønn og kvinners "kamp" for å bli sett hørt og anerkjent. Maja Lunde vever dette sammen på en spennende måte, og på en måte som berører.

Dette var to epoker det var spennende å lese om, men det mest fascinerende for meg var når den 3. tidsepoken presenteres, og når alle de tre epokene veves sammen. Fortid, nåtid og framtid, og de framtidsscenarioer datert Kina 2098, er skremmende lesing. Også her leser jeg om kampen for familiens eksistens, angsten for barnas framtid, den kommende slekt, og drømmer for egne liv og på barnas vegne.

Maja Lunde presenterer en forteller fra hver av disse disse tre epokene og til tross for forskjellene i tid, er det spennende å lese om hvor mye i fortellernes liv som er felles og allikevel så forskjellig i alvorlighetsgrad. Det er spesielt den kinesiske fortellerens historie som oppleves skremmende. Konsekvensene for våre barns liv som her skildres, er viktige innspill i vår tids debatt om mulige konsekvenser av utviklingen av miljøforurensninger vi får presentert gjennom en utrolig velformulerende forfatter som

har "sett inn i glasskua" og tar opp brennaktuelle temaer som beskriver mulige scenarier for vår tid og får fremtidige generasjoner.

Boken er lettlest, og er en bok jeg nok tar fram en gang til og gjerne drøfter med andre som har eller kommer til å lese den.

Forfatteren Maja Lunde er en forfatter jeg ser fram til å lese mer av.

Pippi Müller

SOROPTIMIST INTERNATIONAL

• Et verdensomspennende nettverk av kvinner fra ulike yrker, sosiale forhold og kulturer.

- Vi arbeider for å styrke kvinners rettigheter, bekjempe vold og gi kvinner utdanning.
- Soroptimistene er en global stemme for kvinner.

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Byggmester
Bart Knipmeyer

Larviksveien 55 - Stavern
33 11 73 77 - 924 49 049

Det du *virkelig* trenger

Adelin

Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

Ønsker du veiledning om
frisyre og image, hårpleie
eller fargedesign
- vår spisskompetanse i alle
fagets disipliner står til
din disposisjon.

JAZZ
FRISØR

BYENS INNOVATIVE FRISØR • TORGET • LARVIK • TLF. 33182025
Mandag-fredag 09.00-18.00 • Lørdag 09-15.00

**Vi trykker kvalitetsmaterieill til
sorooptimistene!**

X+IDE

GRAFISK HUS

**Design og layout • Offset- og digitaltrykk
Storformat • Plakater • Messematerieill
Profilering • Pakking og distribusjon**

X-idé as, Fjellhamar
Marcus Transev. 100
1472 Fjellhamar
Tlf. 22 90 39 00
rune@xide.no

Velkommen til velvære!

Vi har det du trenger til deg og kroppen din. God kvalitet,
gunstige priser og et bredt produktutvalg - alt på ett sted!
Dyktige medarbeidere hjelper deg å finne produktene du
ønsker når du skal velge make-up og hudpleieprodukter,
gode råd får du med på kjøpet!

AMFI - MIDT I SENTRUM AV LARVIK

VITA

ALT I PERSONLIG PLEIE HUDPLEIE MAKE-UP DUFT KROPPSPLEIE HÅRPLEIE HELSEKOST

**Sterk- og svakstrøms-
installasjoner
for nærings- og
privatmarkedet!**

Faugstad
ELEKTRO

Bredochsgt. 1 - Larvik - 33 16 38 00
www.faugstad-elektro.no

Hver sommer, nye opplevelser!

Kammermusikk i Stavern

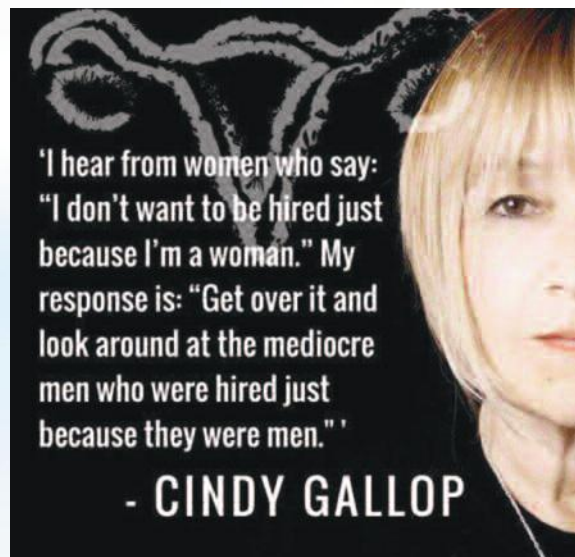

VESTFOLD BRANNTeknikk AS

AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ryesgt. 28 3263 • Larvik

GOD SOMMER

'I hear from women who say: "I don't want to be hired just because I'm a woman." My response is: "Get over it and look around at the mediocre men who were hired just because they were men." '

- CINDY GALLOP

”

